

MAGYAR Bányászlap

Hungarian Miners' Journal

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL HAS MORE SUBSCRIBERS THAN ANY OTHER THREE HUNGARIAN WEEKLIES IN THE UNITED STATES

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL VISITS MORE THAN ELEVEN HUNDRED MINING CAMPS AND MORE THAN FOURTEEN THOUSAND HOMES

VOLUME XXII. ÉVFOLYAM

DETROIT, MICHIGAN

1934 JUNIUS 28.

NO. 26. SÁM.

EZERSZÁZ Bányász sztrájkol

A keményszén-bányászok az öreg bajtársak védelmében. Sztrájkolnak, mert a középkori emberek helyére fiatalokat raknak s az öreg bányászok elhúzódnak. - A gyári lay-off ellen is tiltakoznak

Ezerszáz bányász sztrájkol a keményszén mezők két bányájában és ha volt valaha igazságos és jogos sztrájk, akkor ez igazságosabb minden eddigi küzdelemnél.

A Wyoming Valley Collieries Company bányáiban csakugy, mint a legtöbb bányában és gyárban, az idősebb embereket rendszeresen "kifreezölják" a munkából és fiatalokat raknak a helyükbe.

Száznál több olyan idősebb embert tettek le az utolsó napokban, akik kenyérük javát megették, de még a munkát jól bírták és akiknek a zsírtól husz-huszonöt éven át préselték ugyan abban a bányában.

Elsőször hétszáz ember jött ki a társaság Swoyerville bányájából, mert ismételt tiltakozásukra nem volt hajlandó velük a superintendent szóba állni.

Ezt a hétszázat később követették négyszázan a Forty Fort bányából, akik csatlakoztak a küzdelemhez.

A U. M. W. tisztviselői megpróbálták, hogy az ügyet békésen elintézzék, de a superintendentek felső utasításra dolgoznak és nem mutatkoztak hajlandóknak, hogy az előzőt középkori embereknek visszaadják a munkájukat.

Azt is ellenzik a bányászok, hogy egy napi távollétet rögtön három napi lay-off-al büntetnek, mert gyakran megessék, hogy használatlan ügyek szólnának ki egy bányászt a munkából, anélkül, hogy azt képes lenne előttevaló nap bejelenteni a bősznak.

Vannak munkások, akik az utolsó két hétben tizenegy napi lay-off-ot kapnak és rendszeresen

ezek a lay-off-ok vezetnek az elbocsátáshoz, amivel az idősebb bányászokat rendszeresen kiszorítják a munkából.

A bányászok azt követelik, hogyha embereket kell letenni, akkor küldjenek el olyant, aki csak két-három hónapja dolgozik a társaságnál és ne azokat üldözzék ki, akik husz-huszonöt éve kinlódnak ugyanabban a bányában.

A keményszénbányászok mindenfelé nagy szimpátiával nézik az ezerszáz bajtárs küzdelmét és nem lehetetlen, hogy más bányákban is csatlakozzanak a sztrájkolokhoz.

Éppen ideje, hogy az idősödő munkásoknak ez az érthetetlen és megbocsáthatatlan üldözése megszűnjék, mert az utolsó öt-tíz évben igazán nem volt alkalma a bányásznak vagyont gyűjteni, amiből öreg napjaira megéljen.

Ha a keményszéneselek küzdelme elvész, akkor az mindenfelé rossz lesz a középkori bányászoknak, ha pedig nyernek, akkor a példát mindenfelé követni kell.

A puhaszénbányászokkal éppen úgy kibánnak e tekintetben, mint a keményszéneselekkel, mert hasonló panaszokat mindenfelé hallunk és hetenként százszámra lökik ki az idős bányászokat a munkából.

A bányászok különösen azt várják izgalommal, hogy mi lesz a sztrájk ügyében a U. M. W. központi tisztviselőinek az álláspontja és elakarják-e majd nézni, hogy akik a tagságdíjat husz-huszonöt éven át megszakítatlanul fizették, most egyszerre ki legyenek vágva az uccára.

LESZAVAZOTT SZERZŐDÉS

A huszonkettedik kerület (Utah és Wyoming) új szerződést kapott a mult hetekben, amely Utahban 5.44, Wyomingban 5.42-öt ajánlott hét órára a bányászok.

A tonna-béreket pick-szén után tíz centtel, masina-szén után nyolc centtel emelték.

A bányászok azonban semmi biztosítékát nem láttak annak, hogy ezek mellett az alapfizetések mellett félig-meddig tisztességesen tudnak keresni és különösen nem látták biztosítva a loaderok keresetét.

Rájöttek, hogy a munkabérek nem védik meg a bányászokat az ellen, hogy a plézt két napokon klinolják, vagy hogy több loadert tesznek egy plézbé s így a kerületek delegátusai a szerződést leszavazták.

A bányatársaságok egyesületét értesítették, hogy új konferenciát kívánnak és az egész tárgyalást előlrol akarják kezdeni.

A nyugati bányászok meglehetősen függetlenséget áruálnak el magában a United Mine Workersben és nem engedik magukat annyira bőszkodni, mint a keleti bányászok.

Utahban különösen nagy hajlandóság a bányászok közt, hogy a U. M. W. helyett a kommunista National Mine Workers Union-ba lépjenek és a legtöbb telepen van is lokálja annak a szervezetnek.

Éppen ezért kénytelen a U. M. W. vezetősége nagyobb engedékenységet mutatni és tartózkodni tőle, hogy terrorizálni próbálják a tagságot.

AMINEK RÉG ITT VOLNA AZ IDEJE

A Homer City-Luzerne lokál arra kéri az állam törvényhozóit, hogy a társaságokat olyan jancsibankok kiadására kötelezzék, amit minden üzletben elfogadnak. Más szavakkal azt, hogy a társaság a jancsibanktól kénytelen legyen készpénzzel is beváltani, ha azt más kereskedő mutatja be beváltás végett.

Jelenleg a jancsibankok csak a kompánia üzletekben jók, ahol a bevételt rubolják, bár több állam törvénye határozottan kötelezi a társaságokat, hogy a jancsibankokat, — ha bárki kívánja — pedá napján készpénzre is beváltásák.

Szent István Szombatján Williamsoni Bányásznapi

Williamson-vidék magyar bányászai augusztus 18-án nagy bányásznapot rendeznek. - Mingo és Pike magyar telepeit arra kéri, hogy csatlakozzanak ehhez a nagyszabású ünnephez. - Williamson, New Camp, Borderland, Beauty, Lobata, McVeigh, Huddy és Merrimac telepek voltak az első gyűlésen képviselve. - Chattaroy és Majestic csatlakozását is várják a Williamson-vidéki testvérek

Páratlan nagyszabású bányásznapi készülnek a willamsoni magyar bányászok, hogy demonstrálják együttérzésüket a két bányászlap és a többi amerikai magyar bányász közös céljával s hogy testvéri segítő kezüket ki nyujtsák a bányászlapok segítségére és védelmére.

Mint röviden megírtuk, Williamsonban előkészítő gyűlést tartottak a mult vasárnap, ahol a willamsoni New Camp-ről megjelentek Hegedűs János, Sitku István, Kish Ambrus, Younger György, Emödy József és Koren Pál; Merrimac-ról Iván Imre; Beauty-ból Fodor Sándor, Orosz György és Boesky Gyula; McVeigh-ről Halász Dániel; Borderland-ból Tóth Lajos; Lobata-ról Opoczky György és Huddy-ból Varga Sándor és Kovács János testvérek, akik első sorban a Bányásznapi dátumát beszélték meg.

Nem voltak még akkor benne biztosak, hogy mindenfelé egy napon lesz-e Bányásznapi és így ők az augusztus 18-i dátum mellett, Szent István szombatja mellett döntöttek. Azóta már közölték a Tizenégyes Névtelen Katonák levelét és megírtuk, hogy

mi sem tartjuk kivethetőnek vagy helyesnek, ha mindenfelé egy dátumhoz rágaszkodnak és így Williamson vidékét misem tartja vissza, hogy azon a napon legyen a nagy ünnep.

A willamsonvidéki testvérek elhatározták, hogy a mulatság rendezését a new campi bajtársak vállalják magukra és akik a vidékről megjelentek a gyűlésen, azok a saját telepeiken fognak a nap sikere érdekében dolgozni.

Annyi bizonyos, hogy széleskörű és alapos munkát végeznek, mert nemcsak az a cél, hogy a két bányászlapot, amennyiben lehet, anyagilag segítsék, hanem fel akarják ébreszteni a lapok iránt az érdeklődést és ebben az irányban mindent megtesznek. Kétségtelen, hogy az erkölcsi segítség hatalmas lökést ad a bányászok közös nagy ügyének.

A gyűlésen megjelent testvérek sajnálattal látták, hogy Chattaroy és Majestic nem voltak képviselve és arra kéri a két telep magyarságát, hogy csatlakozzanak be a willamsoni ünnepbe, amely így három megye

egységes ünnepévé avatja az ottani Bányásznapot.

Williamson könnyen hozzájárul minden környékbeli telep részére és úgy értesülünk, hogy három megye magyarságán kívül Logan és McDowell magyar telepeiről is szép számmal készülnek a willamsoniak hatalmas mulatságát felkeresni.

Természetesen részletekkel később fog a rendezőség szolgálni, de senki ne legyen kétségben az iránt, hogy a willamsoni Bányásznapi egyike lesz a legnagyobb méretű magyar bányász-ünnepnek az országban.

A két bányászlap teljes szerkesztősége, sőt a jelenleg még Európában időző tagja, Fáy Fischer Andor is minden valószínűség szerint részt vesznek a délnyugati virginiai nagyszabású ünnepben.

A bányászlapok természetesen hálaful fogadják a willamsonvidéki testvérek nagy akcióját és úgy érzik, hogy ezek a baráti megmozdulások új kötelességeket raknak a két lap vállaira: harcolni még jobban, még nagyobb erővel, még lankadatlanabb kitartással a föld alatt küzdő bányászok nagy ügyéért.

BÁNYÁSZOK A GEPEK ELLEN

Wyoming bányászai a kormányhoz fordultak, hogy védelmezze meg őket a géporiasok versenyé ellen, mert kénytelenek lesznek valamennyien koldulni menni, ha a viszonyok nem javulnak.

A Gun-Queal Coal Company bányájában például long-face bányászattal mellett csak conveyorokkal dolgoznak és nincs a bányában egyetlen bányakocsi se, úgy, hogy a bányászok is conveyorokkal loadolnak és a szemet is az elevator hozza ki a bányából.

A long-face system és a conveyorra való loadolás a munkások számát hatvan százalékkal levágta és bár a társaság óriási haszonnal dolgozik, a bányászok fizetését nem emelték fel ennek megfelelően.

KI A GASOLIN MOTOROKKAL

Illinois bányafelügyelői elhatározták, hogy minden gazolin motort kivételnek azonnal a szénbányákból.

Illinois bányatörvényei régen kimondták, hogy gazolin motoroknak nincs helyük a bányákban, de volt egy egész csomó kis társaság, ahol a törvényt végre nem hajtották, amiből nem egy kisebb méretű szerencsétlenség volt már a bányákban.

A RÉGI NÓTA

Arkansas és Oklahoma bányabároi hat hónapja lezárva tartották a bányákat, mert azt állították, hogy a code által előírt napszámok mellett képtelenek dolgoztatni, nem tudnak a többi államokban levő bányákkal a piacért versenyezni.

Hatezer bányász volt kizárva a munkából, akik leginkább a szénvagyat welfare kenyerén tengődtek.

Politikai befolyások végre rávették Johnson generálist, hogy vágja le annak a kerületnek a fizetését, amit három hete megfizettek. Erre a bányatársaságok most üzembe veszik a bányákat.

Ugy hangzik ez a rém-mese, mintha a code és az NRA előtt élénk, amikor egyik vidék a másik ellen, egyik bánya a másik bánya ellen vágta a napszámot, mert különben nem tudtak versenyezni.

Mikor az első szén-code-ot megcsinálták, akkor leszögezték, hogy amelyik bánya nem képes tisztességes napszámot fizetni, az menjen ki az üzletből és adjon helyet azoknak a társaságoknak, amelyek a napszámot meg tudják fizetni.

Ha Arkansasban és Oklahomában most hatezer bányász levágott napszámért fog dolgozni, amennyi szent kibányásznak, annyi kevesebbet fognak más kerületekben, tisztességes munka bérek mellett bányabárol.

Egy pár hónap múlva majd

A FRICKÉK ÚJ MÓDSZERE

Adah, Pa. A bányában a mult hetekben elkezdtek furatni és lövetni a bányászoknak, hogy a "free wheeling system" behozatalával a munkabérek ott is le-vághassák.

Mikor látták, hogy az új rendszer keresztülvihető, mindenütt ezt a munkarendet akarták behozni.

A bányászok azonban tudták már, hogy ez újabb bérvágást és kereset csökkentést jelent a számukra és nem voltak hajlandók az új rend szerint dolgozni.

Most nem akarnak — az acélhelyeztetre való tekintettel — ki-kezdni a bányászokkal és vissza tértek a régi rendhez, de félt, hogy a free wheeling system-et nem fogják véglegesen feladni.

Aztán azok a kerületek kéri, hogy vágják a napszámot és kezdődik az egész "merry go around" előlrol, mintha NRA nem lenne.

Egy tonnával több szemet nem fognak az országban eladni, akár felére, akár negyedére vágják a napszámot.

A szervezett azért egyezett bele a bérvágásba, mert ezáltal hat ezer emberrel több fog tagságdíjat fizetni, de a többi tagok, akik régen fizetnek, annyival kevesebbet fognak ezután dolgozni.

Nem csoda, ha a bányászok lassan a vezéreikben is, az NRA-ban is elvesztik hitüket és ha a generális ur így folytatja, akkor vissza is hozza a "régi jó világot", mikor egyik bányabárol a másik ellen vágta a napszámot.

SZAVAZÁS LESZ ILLINOISBAN

Újabb washingtoni hírek szerint minden vitás bányánál szavaznak. - Csak azt nem engedélyezik, hogy az egész államban együtt szavazzanak a bányászok

Megírtuk már, hogy Illinois bányáinál szavazást helyeztek ki-látásba, amit azonban később General Johnson megcáfolt.

Állítólag az egész hír és a cáfolat félreértésen alapult, mert az NRA igenis engedélyezni fogja, hogy minden egyes bányánál szavazzanak, csak azt nem akarja engedni, hogy egyszerre általános szavazzanak az államban.

Ez a hír ilyen formában azt jelenti, hogy amelyik bányánál a Progressívek kapnak többséget, ott velük fognak a társaságok szerződni, ahol a U. M. W. mellett szavazznak, ott az a szervezet fog létezni.

Ezekszerint szavazást fognak elrendelni például a hírhedt Peabody bányánál is, ami ellen annyira rugkapál a hírhedt szén-trust és a U. M. W.

Természetesen a szavazás erkölcsi győzelmet jelent — ha tényleg megtörténik — a Progressíve tábornak, de nem hisz-szük, hogy annak eredménye jelentős változást idézne fel a helyzetben.

A szavazások elrendelésénél eddig mindenütt azokat engedték szavazni, akik tényleges alkalmazottai a munkaadónak, vagyis akiknek a nevét a payroll-on találják.

A Peabody bányánál a Progressívek évek óta sztrájkolnak és nagy kérdés, hogy ezeket a bányászokat engedik-e majd szavazni. Ha nem, akkor nincs lehetőségük rá, hogy új területet nyerjenek a szavazással.

De eredmény maga az is, hogy most már legalább a bányászt is meg fogják kérdezni, hogy az adót kinek fizesse és nem lehetetlen, hogy később mégis teret

nyernek a Progressívek. Ha az új szervezet némi nyereséget tudna felmutatni és a létezése biztos lenne, akkor Lewisék kénytelenek lennének más hangon beszélni és akkor talán tisztességes feltételek mellett lehetővé tennék, hogy a bányászok testületileg térjenek vissza a U. M. W. kebelébe.

NINCS ELEG BANYA

A Fairmont kerületben levő Monongalia szénmezőkön hatalmas bányát nyit az Osage Coal Company, amely hajókra fog szemet dumpolni.

Ezenkívül a jelenleg csőd alatt levő Bertha bányákat is megnyitja a Monongahela Rail and River Transportation Company, mert azt hiszik, hogy a pittsburghi nehéz ipar nagy szénrendeléseket fog a közel jövőben adni a vidéknek.

ROBBANÁS WINDBEREN

Windberen a mult héten a man-trip utasai közül tizenegyen megsérültek és hat bányásznak a sérülései olyan súlyosak, hogy kórházba kellett vinni őket.

A man-trippen dinamitot is vittek, amiből 35 stick felrobbant és még nagy szerencsének nevezhető, hogy a kétszáz munkás közül a többi ép bőrrel menekült a robbanásból.

A társaság — természetesen — a bányászokat okolja, a bányászok viszont a társaságot teszik teljes joggal felelőssé.

A bányafelügyelő is kénytelen volt vizsgálatot indítani, aki valószínűleg a jó Istenre fog bízni minden felelősséget.

SZÁZMILLIÓS SZÉN-KONTRAKT

Az Insull villany trust-ok százmillió dollár ára szénre akarnak szerződést kötni a Peabody ganggel — a világcsaló Insull villany és a Peabody széndinasztia rokonságban állnak egymással — és a szerződéskötésre engedélyt kértek Illinois Kereskedelmi Bizottságtól. (State Commerce Commission.)

A szerződés 24 évre szólna és a hatalmas villany trust-ok rendelkezéséből ezek szerint csak a Peabody bányák kapnának. Természetesen a szénért jó árat fizetnének, hogy a rokon Peabody vállalat zsirosan keressen, amit aztán a villanyfogyasztókban nyuznának be.

A progressívek elnöke tiltakozott a szerződés ellen, mert akkor a független bányák, amelyek elismerték a progressíve szervezetet, soha nem kaphatnának elég munkát.

Amugy is komiszság és csalás, hogy huszonnégy évre akarnak szerződést kötni, mert senki a világban nem tudja, hogy mostantól husz év múlva lesz-e szükség szénre, mennyi lesz a szén vagy a villany ára, mennyi villany lesz üzemben, stb.

Az egész csak arra jó, hogy a csaló Insull által alapított nagy villany trust a rákatat fenntartsa és a vizsgálatok alkalmával hivatkozhassék rá, hogy kénytelen a szerződés szerint magas áron vásárolni a szent.

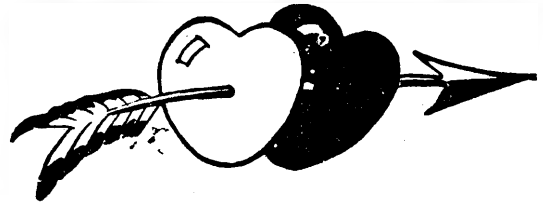
Ha Illinois állam kereskedelmi bizottsága ezt a szerződést jóváhagyja, akkor ez lesz a legnagyobb csalás, amit valaha ebben az országban hatósági segítséggel csináltak.

GANGSTER-TEMPÓ A BÁNYÁSZOK KÖZT

Négyszer lőttek a mult héten a Springfield, Ill.-ban lakó Dan McGill házába, aki tagja a Progressíve szervezet végrehajtó bizottságának.

Ez hat hónap alatt a második eset, hogy a U. M. W. gangsterjei McGill házára rátámadtak és kétségtelenül Lewisé a felelősség, hogy a küzdelemnek ezt a módját meghonosította a bányászok közt.

A támadók egy automobillal megálltak a McGill háza előtt és mikor a lövéseket leadták, elszá-guldottak.

MEGSEBZETT -- SZIVEK --

REGÉNY

(Folytatás)

Valami mese jutott eszébe, amit a növelében tanult, egy nagy piktorról, aki elejtette az ecsetjét és a műteremben időző császár felvette és odanyújtotta neki. Az mondhatta ilyen hangon, hogy:

— Helyes, kérem. Köszönöm a szívességet.

Érdekes volt, hogy e perctől kezdve Fáni nem bírt, nem mert Kozárral azon a pajtáskodó hangon beszélni, mint eddig.

Másnap, mikor a kiállításba ment Kozár, Hargitay örvendezve ujságolta el a képrásárlást és ezalatt a szegény, izzadó rendező, vonsozta a közönyös pajtását, hogy keritsen frakkot, mert jön a kirány a tárlatra és őt is be fogják mutatni neki.

— Sohse mutogassatok engem, nem vagyok én majom, hogy mutogassatok.

Hargitay elszörnyedt ennyi illojalitáson.

— Boldogtalan! Ez kell. Érted! Vagy ne menj sehova. Új le. Hozatok ruhát és itt valahol magadra szeded. Egy óra múlva itt lesz a király!

A szegény Hargitay mint egy örült futott el valahova. Kozár pedig közönyösen ült le az irodában.

Tíz perc múlva jött Hargitay, a kezében hozott egy öltözet ruhát és a szabadkozó Kozárt igrámatlanul belerázta a nadrágba, a frakkba.

— Így jól van! Milyen jól néz ki az arcátlan és nem akart felöltözni! Valódi művészpofo. Bizonyisten.

Kivitte a csarnokba a festőt, ahol már tele voltak a termek frakkba bujt piktorokkal, államtitkárokkal, még a kultuszminiszter is ott volt, aki fölönfogta Kozárt és igen sok sületlenséget fecsegett az egyiptomi festészetről a finoman hallgató és érdeklődő arcot vágó fiatalembernek.

— Micsoda tájékozottsága van nagyméltóságodnak — csodálkozott Kozár, aki az egész beszélgetésből egy szót sem értett, mert oda sem figyelt, hanem majd mindig arra gondolt, hogyha az a kiállhatatlan Fáni nem jön tegnap, bizonyosan kiengeszteli Ilonkát...

Hátat fordított a miniszternek nagy szórakozottságában és a kijárat felé tartott.

A miniszter pedig hunyorogva fordult oda egy ott lábatlankodó képviselőhöz:

— Micsoda kellemes ember ez a Kozár! Külöben egy zseni. Egy lángész. Mlyen két képe van itt! Mese, kérek alálassan. Az egyiptomi festészetről vitakoztam vele. Ha tudnád, kedves izé, hogy ért ehhez is! Mindenhez! Egy zseni! Nagy jövője lesz.

— Kérlek, kegyelmes uram, — jegyezte meg arcátlanul a t. képviselő ur, aki most hallott először beszélni az egyiptomi festészetről, — Kozár az egyiptomi festészetről könyvet is irt.

— Ne mond, kedves izé, — csodálkozott a miniszter. — Erről nem is hallottam... Micsoda ember... Ah, de jön a felség!

A felség csakugyan jött. Könynyedén lépett le az udvari hintóból, mint ahogy a reporterek megemliteni szokták. Aztán felsietett az elébe rohanó kultuszminiszter mellett a csarnokba, ahol üdvözölték. Az üdvözlést őfelsége végtelen türelmes arckifejezéssel hallgatta és katonás rövidséggel felelt. Szivesen jötem ujjolag, stb., stb., aztán a termekbe ment a kísérettel.

— Szép, nagyon szép, — ismételte a miniszter magyarázatára. Egy-két festőt bemutatnak

neki. A régibb, idősebb mestereket személyesen ismerte.

Lencurral tréfált is.

— Kedves mester, ön olyan üde, mint a képei.

— Felséged nagyon kegyes. — mondta az öreg szókimondó jegesmedve. — Én azt érzem, hogy kopunk. én is, a festményeim ereje is.

— Ezek a képek a legjobb cáfolatok az ön szavaira. — mondta a király, a Lencur képeit nézegetve. — Gyönyörű dolgok! És ezeket ki is festette. — mutatott a Kozár képeire, amelyek a Lencur mellett álltak. Már a multkor is feltűntek! Ejnye, be szépek! Nagyon szépek...!

— És a király érdeklődve, hosszasán nézte a két képet.

Lencur körülnézett és észrevéve a hátul unottan, szórakozottan ácsorgó Kozárt, mégesen intett neki, hogy jöjjön közelebb mellé. Aki a király elé tőlt.

A festő kelleetlenül állt az öreg — Ennek a nagytehetségű fiatalembernek a műve. Kozár Győző, felség.

A felség rögtön nvujtotta a kezét a fiatalembernek. A festő egészen közönyösen mosolygott és azt jegyezte meg magában, hogy a királynak milyen erős kézfogása van és az is eszébe jutott, hogy ő megéjjenezte egyszer a királyt és a száimj uralkodót Bécsben. Vajjon hol van most a száimj király?

— Nagyon szépek a képek, — mondta a felség. — Igazán nagyon szépek. — Aztán ujra nézte a képeket.

— Ez a "Tavaszi temetőben" úgy látom ez a címe. Oh, ez nagyon szép. Ezt a képet, ha nincs elkelve, megtartom, kedves miniszter ur. — fordult a kegyelmeshez.

A kegyelmes kissé zavarban volt.

— Ugy tudom, elkelt, felség, — hebegte, mert a király már a multkori látogatásakor tett vásárlásokat.

— Az nagy kár. Nagy kár. — ismételte a király.

— A "Szerelem" kelt el, kegyelmes uram, — sugta Kozár. — A másik.

— Nem kelt el, felség, a másik kelt el. Ezt megvásárolja őfelsége, — jelentette ki ünnepélyesen Kozárnak a miniszter.

A festő meghajolt. A király pedig megegyeszer kezét szorította a piktorral és tovább ment s még két képet vett. Aztán meglegegedését nyilvánította a látottak felelét és elhajtott.

Kozárt körülvették a gratulálók.

— A kölyköt én fedeztem fel, — mondta Lencur, megölelgetve Kozárt. — Egy vidéki tárlaton, mint kis fiut. És ime, látszik, hogy nem csalódtam, — hencegett az öreg jókedvűen.

— Nagyon szép is ez a kép, — mondták a jelenlevők. — Gyönyörű.

Az volna a csinos dolog, hogy ez a sok lojális ur ellenkező véleményen merjen lenni, mint a király. Mit, gyönyörű? A Tavasz a temetőben egyszerűen mesés.

— És Kozár Győző ur, ott mindjárt, tíz perc alatt, országos hírvűvész lett.

Hargitay melegen rázta meg a pajtása kezét és az ő akasztófa-humorával gratulált.

— Ezután festhetsz akármilyen mázgát. Az remekmű lesz. Te már nem halsz meg éhen! Kérlek, erre megnősiülhetsz.

— Huzd le rólam ezt a frakkot,

kedves komám, — könyörgött a híres férfiu. És míg átöltözött, eszébe jutott, hogy egyszer régen, talán tíz évvel ezelőtt, egy ősi vásárnap délután, egy kis fiu, messze, messze innét, egy nagy kertben együtt sétált egy szép kis szőke lánnyal és a fiu lelkesen beszélt a lánynak és azt mondta:

— Igen Ilonka, képeket festek. Nagyokat, mint a szobaajtó, még nagyobbakat, mint a kapu! És híres leszek, megveszi a festményemet a király. Nagyon sok pénzen veszi meg. És ha megveszi a kirány a képetem, elővök magáért és feleségül fogom venni...

Hol az a kis fiu, hol az a kis lány, de főleg hol van az az édes, tiszta, drága gyermekkori szerelem...?

A festő egy kocsiba ült és míg az emberek és kocsik forgatagában rohant vele a jármű, át Budára, a Császárfürdőbe, végig-gondolta a történeteket. A királyt, a minisztert, Lencurt, Hargitayt és egy rakás hízelt, aki most olyan hirtelen megismerte, felfedezte, tegezte s meggratulálta. S az jutott eszébe, hogy mindezt az egészet odaadná, ha megegyeszer ott lehetne kezdeni, a tíz év előtti időnél és ami azóta esett, meg nem történt lenne és — nem haragudna rá Ilonka, a kedves, a drága...

Odahaza nem szólt semmit. Ebéd után, mikor rágyújtottak és a verandára kiültek, Ilonka mellett állt és szivarozott. Hanem azért a történet mégis jó hatással voltak rá. Sokkal derültebb volt az arca, mint az előző napokban.

— Ilon, tudja-e mi az újság? — mondta halkan a lánykának, aki megint a "szemfedőt" horgolta.

— Micsoda, — érdeklődött a lányka és nagy, tiszta szemeivel rámeredt a festőre.

— Ma délelőtt a tárlaton bemutatnak a felségnek és a király megvette a "Tavaszi temetőben" című képetem...

A leánynak megállt a szívverése és nem szólt.

— Tudja-e, — szólt a fiu, már odalépve a lánykához, — hogy egykor mit ígértem magának, ha a király megveszi a képetem, akkor...

— Gratulállok, — vágott szavába a lány. — s büszkén mosolygott az ő híres piktorjára, de az aikai vonaglottak és kevés kellett volna hozzá, hogy sirva fakadjon.

— Valamit ígértem, — sugta melegen a festő...

— Tudom, — mondta őszintén a lány és mindig gondoltam rá, de — és könyörögve nézett a fiura. — ott mondja el a többi, ahol ígérte, ott a kertben, otthon, ne ebben a hideg városban... itt megfagy az ember szíve és meghalnak a szerelmek... ott mondja el. Győzők!

Mióta itthon volt a fiu, most nevezte a leány először keresztnevén. A fiu meglegegedetten susogta:

— Bocsdás meg nekem... a bűneimet, ha voltak... és én az örök, igaz szerelemmel hálálom meg a te nagylelkűséged.

— Otthon mondja el, — mosolygott boldogan a lány... és én megbocsátom azokat a bűneit magának, amelyeket voltaképpen nem is tudok, nem is akarok tudni soha...! Csak szeretni akarok! Mindig. Holtig, igazán... Drágám...

(Folytatjuk.)

NINCS MEGÁLLÁS

Másfél évvel ezelőtt Seattle, Wash. városában a nincstelenek egy kisebbszerű inggyárat átvettek, hogy a város segítségével maguknak és a többi nincsteleneknek ingeket tudjanak csinálni.

Ez volt az első alkalom, mikor az emberek belátták, hogy butaság a tétlen gyárak előtt embe-reknek tétlenül álldogálni, mikor van elég anyag is az országban, de nincs elég ing, amit a tétlen emberek magukra huzhatnak.

Előbb is próbálkoztak. — Daytonban kezdték a kísérletet, — hogy a nincstelen emberekből kolóniákat szervezzenek, amelyre kooperációs alapon szükséglet cikkekét gyártottak, de Seatt-leben történt meg először, hogy egy tétlen inggyárat átvettek.

Akkoriban azt az esetet hírtelen elhallgatták az újságok.

Elhallgatták, mert nem akarták az emberek szeméit felnyitni, nem akarták, hogy később ruhagyárakat, cipőgyárakat és egyéb gyárakat vegyenek közümbre, mert ha általánossá tette volna az újítást, akkor ma már — szocializmus lenne az országban.

Mert akkor az emberek már rájöttek volna, hogy az egész depressziós nyomorúságot a profit rendszer okozta, amire nincs feltétlenül szüksége a világnak.

Mi nem akarjuk azt vitatni, hogy a profit rendszert feltétlenül meg kell szüntetni, amit azonban a magunk részéről egész üdvös dolognak tartanánk és nem akarunk vitakozni azokkal, akik heivei a kapitalista rendszernek.

De rá akarunk újra meg újra mutatni arra a tényre, hogy amikor van elég nyersanyag is elég munkáskéz az országban, hogy mindenkinek jusson mind-ből elegendő, akkor csak a profit hiánya gátolja meg a társadalmat, hogy helyes elosztással a termelést zavartalanul folytassák.

Mikor tavaly a Rooseveltt kormány a helyét elfoglalta, közel álltunk hozzá, hogy az összemoltott kapitalizmust temessük. A kapitalista osztály, amely egyszersmint uralkodó osztálya és különösen korlátlanul uralkodó osztálya VOLT a nemzetnek, teljes tehetetlenséggel vergődött és — az elnök szavait idézve — elmenekült a helyéről, a kormányzástól.

Akkor az ország vezére korlátozott kapitalizmust ajánlott és ígért a megfáradt országnak és azóta új reményekkel próbálják újra építeni mindazt, amit a telhetetlen profit-éhség elrontott. A gyárak átvétele tehát sünetet tartott és az újságok mélyesen hallgattak erről az első kísérletről.

Az elnök próbálkozásai, hogy a kapitalizmust megmentse, nagyon lassu eredményeket ígérnek.

Évek nehéz munkája lesz a termelt javak helyesebb elosztását megindítani és évekbe kerül, míg a munkátlan milliók számát igazán lényegesen csökkentik.

Már pedig a tömegek egyre türelmetlenebbek és azok az intellektuelek, akik a tömegek sorát részben intézik, szintén látják, hogy minden eszközt meg kell a tömegnyomor enyhítésére ragadni.

Gondolnak hát arra is, hogy amíg egyrészt a kapitalizmust korlátozott formában megmentik, másrészt megmutatják úgy a régi rend védelmezőinek és kedvezményezettjeinek, mint a tömegeknek, hogy — más utat is lehet találni.

A profit-rendszer kizárását, amely véget vethet gyorsabban a nyomornak. És amely akkor is lehet igazságosabb és helyesebb a korlátlan kapitalizmusnál, ha az a rendszer ma nem népszerű még ebben az országban.

Federal Relief Administrator

Hopkins tehát vissza akar térni oda, ahol Seattleben a nincstelenek tömegei a gyár átvételét elhagyták és egyelőre két alsóruhagyár átvételével kíván kísérletezni a kormányunk nevében.

Massachusettsban ezuttal két nagy alsóruhagyárat akarnak átvenni, — bérbe, — hogy a kísérletet megkezdjék, hogy a munkára szoruló embereket munkába állítsák és egyelőre a nyomorgók számára elkezdjenek a gyárakban termelni.

Meg fogják tenni, mert úgy látszik, hogy Hopkinsnak a tiszta kezein kívül van szíve is és úgy látszik, hogy az elnök majdnem szabad kezét ad neki a segítségére dolgaiban.

És mert ez a kísérlet nem egy kis csomó nincstelen névtelen vállalkozása, hanem a kormány próbálkozása lesz, erről fognak majd eleget írni az újságok.

És az újsághírek nyomán gondolkodni kezdenek majd az emberek, hogy mi mindent lehetne csinálni.

Nagyvárosok nincstelenül esavargó munkásai, mikor elmennek egy lezárt gyár mellett, gondolkodni fognak rajta, hogy azt követelni fogják a maguk számára.

És gondolkodó tökések, akik ma a legridegebb makacssággal, az új merészség minden szemtelenségével megálljt akarnak kiáltani a korlátozott kapitalizmus új dealjének, holnap látni fogják, hogy nem lehet a tömegektől a termelés jogát, annak szerzőségeit éveken át elvonni, mikor a nyersterményeket megsemmisítik és mikor kész anyagból nem jut elég több millió embernek.

Talán akkor észre térnek és ahelyett, hogy Rooseveltt nagyszabásu terveit megátalkodottan gáncsolják, ők maguk fogják a legrsürgősebben siettetni, hogy adjanak a tőkés rendszernek emberesebb, igazságosabb formákat, amelyek közt talán még egy pár évtizedig a tömeg hajlandó lesz megférni.

Nem kell ahhoz semmiféle radikálizmus, vagy bolsevizmus, hogy ezeket a dolgokat az emberek megállás.

Két évvel ezelőtt egy hatvan-hetven tagból álló tudós társaság, amelynek a tagjait Hoover elnök nevezte ki, jelentést tett az akkori elnöknek és az országnak, hogy miféle változások lesznek és miféle változásokra lenne szükség a világon.

A sok tagból álló bizottság sokféle ajánlatot tett a nemzetnek, amelyek közt talán a legfontosabb az volt, hogy a saját polgáraink életszínvonalán felül a távol kelet életszínvonalát kell emelni, hogy új piacot csináljunk.

De ez a társaság négy szóban megmondta azt is a tőkés rendszernek, hogy a napjai, talán az órái meg vannak számlálva, mert hozzáértették, hogy amennyiben az ajánlott módszereket és segélyeszközöket igénybe veszik, "a kapitalizmus életét meghosszabbíthatják vagy ötven évre."

Ebben az ígértben egyszers-mint a halálos szentencia is ki van mondva, már pedig a Hoover által kinevezett bizottságban radikálisak nem ültek.

A Hopkins féle tervek mutatják, hogy az új rend tényleg eljön és hogy Rooseveltt intézkedései csupán arra szorítkoznak, hogy a halott rendszer napjait, bizonyos üdvös intézkedésekkel megnyújtsák.

A megújodás utban van és az uton nincs megállás.

MARYLANDI FARMOK

36 akér, 16 épületek, \$2000.00;
55 akér, 16 épületek \$2000.00;
35 akér, állami uton, 16 épületek \$3000.00. — Irjon farm-bargainok-ért meg a
A. S. CALHOUN
Parkton, Md.

A 73-IK CONGRESSUS MUNKÁJA

(Folytatás a 2-ik oldalról.)

ságát költik és különösen a navy számára szavaztak meg hallatlanul nagy összeget.

Tagadhatatlan ugyan, hogy a fenyegető nemzetközi helyzetben gondoskodni kell a kellő nemzetvédelem eszközeiről, de a békés polgárság mégis úgy hiszi, hogy ezen a téren túlzásba ment a kormányunk, mert az Egyesült Államok helyzetét fenyegetőnek nem látják.

NEMZETKÖZI SIKEREK ÉS KUDARCOK

Nemzetközi sikereink közé tartoznak elsősorban, hogy a Fülöp szigetek függetlenségét előkészítik és hogy azt törvénybe iktatták, bár sok amerikai polgár van, aki ezt a lépést nem helyesli.

Nem lehetetlen, hogy a távolkeleti nemzetközi helyzet alakulása később ezt a lépést károsnak fogja bizonyítani, de az átlagos amerikai polgár gyarmatot nem kíván és örül annak, hogy a szigetországot rábizzuk a saját sorsára.

Az Antillák szigetcsoportjának a felszabadítását befejezte új szerződésünk Cubával, amely a gyűlölt Platt amendment-et megszüntette és Cuba függetlenségét 90 százalékbán biztosította.

Ezek az intézkedések kétség-telenül sok barátot szereztek Latin Amerikában ennek az országnak és valószínű, hogy sok kereskedelmi előnyét látjuk a következő években a dolognak.

Nemzetközi kudarcok Európában és a távol-keleten érték bennünket.

A keleti kudarcokat a Hoover kormány készítette elő a számkura, mikor az európai nemzetek beleegyezése és hozzájárulása nélkül kimondta, hogy Manchukuo önállóságot elismer nem fogjuk. Manchukuo létezik és Japán gondoskodni fog róla, hogy tovább is létezzék és a kormányunknak meg kell találni a módot, hogy előbbi álláspontjából tisztességgel vissza tudjon vonulni.

A hátra-arc a keleten a befolyásunkat erősen gyöngíti, amit csereskedelmünk alaposan meg fog érezni.

Nem a Hoover kormánytól kapta örökségül Rooseveltt azt a konferenciát, amit tavaly hivatkozott Európában és amelynek a teljes kudarcát több-kevesebb igazsággal teljesen ráírták a mi erhünkre.

Ezekről eltekintve egy csomó kisebb és lényegtelenebb nemzetközi szerződést kötöttek, de a hadi-adósságok ügyében nem ért el sikereket sem a kongresszus, sem a kormányunk, sőt a Johnson-Act törvénybe iktatásával a helyzet elmérgesült még jobban.

A NORMÁLIS MUNKA

Mindezekon felül és kívül természetesen gondoskodott róla a

73-ik kongresszus, hogy az ország kormánya meg ne akad-jon és a megfelelő időszere törvények mindig biztosították a zavartalan kormányzást.

A fentebbi sorokban csupán azokat a rendkívüli intézkedéseket kívántuk ismertetni, amelyek mozaik-részei az ugynevezett új deal-nek és amelyeket eddig hiába vártunk volna egy-egy kongresszustól vagy kormánytól.

Mikor az eredményeket rövid vonásokban ismertetjük, ismételtlen le kell szögeznünk, hogy kétféleképpen lehet és kell elbírálni a 73-ik kongresszus munkáját.

Ha mint egy végleges teljesítményt tekintjük, akkor meg kell állapítanunk, hogy azzal meglegedve nem lehetünk, mert az ország és a nemzet sebeit csak megvakarták idáig.

Ha azonban tekintetbe vesszük, hogy az a négy, esetleg nyolc éves elnöki terminus programjának csak a bevezető része, akkor meglegedéssel állapíthatjuk meg, hogy a kongresszus jó utakon haladt és reményeket fűzhetünk a jövőhöz.

Ismételten meg kell azt is je-gyezünk, hogy az elnök csak abban az esetben folytathatja és fejezheti be a programját, ha ismét többséget kap a kongresszusban a nemzetből.

Még a normálisan republikánus polgároknak is el kell ismerni, hogy mindig katasztrófát jelent, ha az ország törvényhozó végrehajtó hatalmai, a kongresszus és az elnök két párt-hoz tartoznak, mert akkor meg-bénítják kölcsönösen egymás munkáját.

De különösen végzetes lenne egy republikánus többséggel bíró ház a jelen esetben, mert akkor a nagyarányú és megkezdett munka teljesen félbeszakadna, anélkül, hogy a következő két év kormányzataért teljesen a republikánus párté lenne a felelősség és anélkül, hogy az a párt képes lenne egy demokrat elnök kooperációját a tőkés párt-programjához megnyerni.

Vitális érdeke tehát az egész országnak, hogy ismét demokrata többséget küldjünk a kongresszusba, amely lehetővé teszi, hogy a kormány folytassa és befejezze a megkezdett munkáját. Az "elfelejtett emberek" érdekében több törvényt hoztak az utolsó két évben, mint az azt megelőző husz évben és ma rajtuk áll, hogy szavazataikkal jelenjenek meg az urnáknál, hogy ne lehessen megegyeszer elfelejtett ember belőlük.

THE HARBOR STATE BANK

ALAPITVA 1867-BEN

KISS EMIL

FOURTH AVE. AT ST. ST.

NEW YORK

AZ AMERIKA
BANKJAINAK
TAGJAINAK

Betét-
tekre
kamatot
fizetünk

PÉNZKÜLDÉS
POSTÁN, SÖRÖNYVILÁG

HAJÓJEGYEK
HAZAI KÖZLEKEDÉSI
ÜGYEK

THE KANAWHA VALLEY BANK

CHARLESTON, W. VA.

ALAPITVA 1867-BEN

A FEDERAL RESERVE SYSTEM TAGJA

Ez a hatalmas pénzüintézet 67 év óta szolgálja becsülettel ügyfelei érdekeit

Érezze magát biztonságban s helyezze el megtakarított pénzét az állam legerősebb bankjainak egyikében. E bankban elhelyezett betétek kétezeröttszáz dollár összegig garatálva vannak a Szövetségi Kormány által. Külföldi osztálya teljes felelősség mellett utal át pénzt a világ bármely részébe, akár dollárban akár más pénznemben

INTÉZÉSE. ÁLLAMI KOMPENZÁCIÓS PÉNZ-
BEN SZEMÉLYESEN KÖZBENJÁR

CSANÁDY PÉTER
Külföldi Osztályvezető.

HAJÓJEGYEK MINDEN VONALRA, HAZAI PERES ÉS PERENKIVÜLI ÜGYEK SZAKSZERŐ

MAGYAR Bányászlap

(HUNGARIAN MINERS' JOURNAL)

Published by Associated Hungarian Weeklies of America
8602 WEST JEFFERSON AVE DETROIT, MICHIGAN
TELEPHONE: VINEWOOD 1-8222

Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban
The only Hungarian Miners' Journal in the United States

Subscription Rates: In the United States \$3.00 — In Europe \$4.00
Előfizetési ár: Az Egyesült Államokban \$3.00 — Európában \$4.00
Egyes szám ára 6c. Single Copy 6c.

Megjelenik minden csütörtökön Published every Thursday

ANDREW FAY FISHER, Editor

A Magyar Bányászlapot bányászok írják bányászokról bányászoknak
The Hungarian Miners' Journal is written for Miners of Miners
by Miners

Entered as Second Class Matter at the Post Office at Detroit, Michigan
Under the Act of March 3, 1879.

GRACE ABBOTT

Ezt a nevet a magyarok eddig nem igen ismerték és ezentúl is aligha fognak vele találkozni az újságban.

Grace Abbott sem fogja megtudni, hogy egy magyar újság írt felőle, abból az alkalomból, hogy lemondott a dzsábjáról, amit hatalmas nagyrak el akartak már venni tőle egynéhány-szor.

Van azonban valami igazság-érzet az emberben, amely nem csak az emberi gyengeséget, az emberi gyarlóságot, hanem az emberi nagyságot is szereti meg-látni és néha jól esik ilyesmirel is megemlékezni az újságban.

Grace Abbott "véletlenül" került a munkaminiszteriumban a Childrens Bureau élére. Mikor a hírhedt és gyalázatos emlékü Harding kormány osztogatta a dzsábokat és mikor valakinek a befolyása igazán véletlenül és igazán tévedésből ezt a nagy-szerű nőt a neki legmegfelelőbb helyre ültette.

Miss Abbottnak az első dolga volt, hogy a tanulatlan és elma-radt anyákat a gyermekevelésre oktassa.

A Childrens Bureau ingyenes kiadványaiban a leggyorsabbul nyelven tanította az anyákat, hogy miképpen kell a kis babák egészségére ügyelni és ma nincs könyv az országban, amiből any-nyí fogjon el, mint ahány ilyen füzetet kérnek a fiatal anyák Abbott-tól.

Mig így egyrészt a kis bábik egészségére vigyázott, másrészt mindent megtett arra nézve, hogy a serdülő gyerekeket a kapitaliz-mus szörnyű rabláncaitól amen-nyire lehet, megvédjé.

Hihetetlen kitartással, példát-lan szívósággal dolgozott rajta, hogy az alkotmányt megváltoz-tassák az országban.

Mikor a kongresszus végre megszavazta a "Child Labor Amendment"-et, megmozgattott minden követ, hogy azt elfoga-dják az egyes államok és a gyer-mekmunka megszűnjék a gyá-rakban.

A déli államok szövögyarai, a modern rabszolgatartók leggya-lázatosabb faraói ezer álmatlan éjszakát töltöttek, mert Miss Ab-bott nem hagyta őket nyugton és talán még álmaikat is üldözte.

Mikor a cukor-trust krokodil könnyeket sirt Washingtonban, hogy a vámoikat fel kell emelni és mikor a gyalázatos emlékü Hoover kormány azt megtette, azzal az ürüggyel, hogy a "ma-gas amerikai életszínvonalat" kell megvédeni, Miss Abbott is beleszólt a játékba.

Közölte az országgal, hogy a cukorrépa földeken a gyermekeket miképpen uzsorázza ki a cukor-trust.

Természetes, hogy ezer ellen-séget szerzett magának.

Annyira kellemetlen szálka lett a nagytőke kövér testében, hogy Coolidge is, Hoover is ki akar-

ták vágni a helyéről.

De nem tudták és nem merték. Mert amíg a tőkések és a po-litikusok gyűlöltek, addig az or-szág fiatal anyái majdnem imád-ták és az első hírre, hogy me-nesztetni akarják, darázs-fészek módjára zudultak fel az ország minden részében.

Most, hogy az NRA a gyermek munkának — legalább elvben — véget vetett az egész országban, Miss Abbott úgy érzi, hogy nincs többé rá szükség a Childrens Bureau-ban és lemond az állásá-ról, hogy a chicagói Northwest-ern Universityre menjen tanár-nak.

A veszteséget minden érző em-ber őszintén sajnálja, de legalább most biztonságban érzi magát mindenki, hogy Perkins munkami-niszter megfelelő egyént keres a helyére.

E sorok írójának is volt vala-mi kis dolga Abbotttal.

Mikor a bányász-gyerekek éheztek az egész országban, mi-kor a bánya szájánál éhes kis apróságok várták, hogy nem hoz-e egy-egy bányász vissza egy darab kenyeret a munkából, felhívtuk Miss Abbott figyelmét a helyzetre.

És a Childrens Bureau nagy-szerű asszonya azonnal hozzá-látott, hogy a hóna alá nyuljon a quakerek nagyszerű munkájának, akik az éhes bányászgyerekek tizezreit élelmezni próbálták.

Pénzt sajtolt ki a kormánytól és százazékre rugott az az ösz-szeg, amit minden dobszó nélkül juttatott a quakereknek, hogy a bányászgyerekeket legalább tej-jel és kenyérral ellássák.

Soha panasz gyorsabb meghall-gatásra nem talált, soha kérés melegebb szívhöz nem jutott, mint mikor Miss Abbotthoz men-tünk kenyérért.

Az ő kívánsága, amely parancs volt a számunkra, akkor meg-tiltotta, hogy a nevét is ezzel kapcsolatban leírjuk.

Most azonban nem lehet ellene kifogása, ha távozása alkalmá-val ezt az egy szál árva virágot ezen az idegen mezőn neki és a munkájának szenteljük.

KÁRTÉRÍTÉSÉRT PERELNEK A Bányászok

Száznegyvenezer dollár kártér-ítést követelnek azok a bányá-szok; akik a Peabody 43-as bá-nyánál a testvérháboruban meg-sérültek.

A bányában a progressivék sztrájkoltak és máshonnan hoz-a-tott U. M. W. munkásokkal akar-ták a sztrájkot letörni.

A progressivék picketeltek, a picketelés háborúságba fulladt és egy csomó bányászt súlyos sé-rülésekkel vittek el a csatatérrel. A megsérült bányászok fejen-ként tíz-tizezer dollár kártérítést követelnek és bár egyelőre a

A CONGRESSUS UTOLSÓ NAPJAIN

senki nem tudta, hogy a má-sik ember mit csinál és bizony egész bátran feltehetjük, hogy némely hónapja azzal sem volt tisztában, hogy ő maga mire és hogyan szavaz a nagy zavarban.

Példátlan gyorsasággal és könnyelműséggel tárgyaltak, il-letve szavaztak a legfontosabb kérdések felett és amíg a milliár-dokról szóló törvényeket jófor-mán viták nélkül iktatták tör-vénybe, addig apró, személyes ügyek miatt elhúzták a mult hét első napjára is a congressus ülés-t.

Az utolsó percekben megsza-vazott törvények egy részét már aláírta az elnök s valószínű, hogy valamennyit alá fogja írni a törvény által megkövetelt időn belül, hacsak a farmer-mo-ratorium törvény ellen nem lesz kifogása.

A FARMER-MORATORIUM

Lehetővé teszi minden földmü-vesnek, hogy adósságainak ösz-szegét méltányosan levágja s amennyiben hitelezőivel meg-egyezni nem tudna, minden kö-rülmények közt bent maradhat a farmjában hat évig. Ez alatt az idő alatt aztán vagy megegyez-het a hitelezőkkel vagy elhatáro-zhatja, hogy a farmját ott hagyja.

Kár, hogy a kis háztulajdono-sok érdekében hasonló törvé-nyeket nem hozták, mert a vá-rosok szegény proletáriája is ju-sot formálhatnak azokra a támo-gatásokra, amiket a farmerek megkapnak.

Senki nem sokalja, amit a föld művesek érdekében igyekszik ci-snálni a kormány és a congressus, de tekintetbe kellene venni, hogy a nyomor a városi és bányamun-kások közt szintén nagy.

A LEGFONTOSABB TÖRVÉNYT

amitől most a legtöbbet vár-nak, szintén az utolsó órákban csinálták. A Houseing-Act lehe-tővé teszi a kormánynak, hogy az építkezés megkezdésére köl-csönöket adjon s azt hiszik, hogy a polgárság százezrei fognak há-zakat építeni és javítani, amíg az olcsó és hosszú lejáratu szövet-ségi kölcsön tart.

Kár, hogy a törvény lehetővé tette, hogy a bankoknak és Bu-ilding and Loan társaságoknak is szerep jusson ebben az akció-ban, mert ezek a pénzintézetek az utolsó években azt mutatták meg a közönségnek, hogy a he-lyeiket dezertálták s talán leg-jobb lenne, ha a szövetség men-ne a banküzletbe.

Szeretnék, ha az építkezés megindítása egy millió em-bert juttatna munkához és éppen ezért a törvény végrehajtását valószínűleg federal Relief Ad-minisztrátor Hopkinsra bízzák, aki egyik legtehetségesebb és leg-tisztább tagja a kormánynak.

A CONGRESSUS UTOLSÓ NAPJAIN

próbálták végre jóvá tenni mindazt, amit a fehér ember év-századokon át vétkezett az ame-rikai benszült ellen és tör-vényt hoztak az indiánok érde-kében, amely azok életét egészen megváltoztatja.

Most történt először, hogy az indiánok ügyében a vörös em-be-rek is meghallgatást találtak s bár mindannyian megegyezni nem tudtak, elismerik, hogy a kormány ezuttal jóakarattal nyult a kérdéshez.

Az új törvények nem azon lesznek, hogy az indiánból fehér embert csináljanak, amit lehetett Peabody társaságot perelték, a megyét is be akarják perelni, mert nem védelmezte meg az emberek biztonságát.

eddig megtenni, hanem arról gon-doskodtak, hogy a saját életüket a saját akaratuk és hajlamuk szerint élhessék.

Lehetséges, hogy az új tör-vény sem menti meg az indiáno-kat a kipusztulástól, vagy a be-olvasztól, de minden esetre ez a legelső alkalom, hogy tisztes-séges elbánást akarnak kiutalni a számukra.

A CONGRESSUS BEZÁRÁSA

előtt a szenátorok cirkuszt ren-deztek, mert a Tugwell kineve-zésével alkalmat találtak, hogy a brain trustot és az új dealt tá-madják.

Roosevelt végre tudatta a se-nátor urakkal, hogy a személye iránti bizalmatlanságnak tekint-i, ha kinevezését leszavazzák és ez eldöntötte a kérdést.

Még be sem zárták a congres-sust, az elnök már felhasználta az alkalmat, hogy nyilatkozzék eb-ben a kérdésben és megnyugtata-tta a nagytőkét, a politikusokat és az országot, hogy a "brain trust" ezentúl is megmarad a kormányzásban. Nem ezt a kife-jezést használta ugyan, de azt mondta, hogy ész is kell Wa-shingtonban, amit a politikus urak nem adnak.

Az elnök rövid és apró nyilat-kozatai arra engednek követ-keztetni, hogy a két éve válasz-tott uton fog tovább is haladni s hogy a congressusi szünet alatt balra tér a kormányzás.

A NAGYTŐKE, A TŐZSDE

és a reakció minden esetre ettől fél és ezt várja s annak lehet tulajdonítani, hogy a con-gressus bezárása nem hozott boomot a tőzsdéken.

Két-három-négy héttel azelőtt egyre azt ugatták, hogy ha ha-za menne a congressus és nem lenne több bizonytalanság az or-szágban, az üzlet fellendülne és a vállalkozás megindulna kö-zöttünk.

A congressus hazament és a tőzsdén — estek az értékek, mert a fent jelzett tényezők meg van-nak róla győződve, hogy az el-nök a szünetet arra használja fel, hogy a programját kikerekít-se és az új törvények végrehaj-tásánál minél távolabb balra me-hessen.

Mielőtt vakációra megy, vá-lószínűleg rádióon beszél az orszá-g-hoz és nem lehetetlen, hogy a beszéde fogja a demokrata kam-pányt nemcsak megnyitni, de a demokrata politikusokat befe-jezett program elé állítani.

AZ ACÉLSZTRÁJK ELODÁZÁSA

ugyan általános megnyugvást keltett az országban, de az nem jelenti, hogy most már nyuga-lom van a dologban.

A munkások szervezete még mindig azt kívánja, hogy amen-nyiben többséget kaphatnának egy szavazáson, minden munkás nevében a szervezet beszéljen, ebbe azonban az ipar bele egye-zni nem fog még.

Magát a szavazást, az új mun-kástörvény értelmében — elke-rülni nem tudják, de a tőke ra-gaszkodni fog hozzá, hogy min-den szervezet csak tagjainak a ne-vében beszéljen. Más szavakkal a szervezet mindent feltesz egy lapra s venni akarja a rizikót, hogy le fogják szavazni, viszont a nagytőke az open-shop rend-szer mindenféleképpen fenn akarja tartani az iparban.

TALÁN MINDKÉT FÉL

szerencséje, hogy az ügy el-jutott Perkinshez, mert Johnson generális olyan ingerlékeny és olyan durva időnként, hogy ilyen kérdések elintézésére nem na-gyon alkalmas.

Nagy kérdés az is, hogy ked-

vezőtlen elintézés esetén féken tudják-e tartani a vezérek to-vábbra is az elkéseredett acél-munkásokat, akik közt ma már kezd a testvérhárc kitörni.

Magában a szervezetben ugyan látszólagos egység van, de botor-ság lenne letagadni, hogy a mun-kásság nagy többsége a szerve-zettel megelégedve nincs és at-tól távol is maradnak.

A jelen helyzetben valóságos katasztrófa, hogy az elnök hosz-szabb időre távol lesz az or-szágból, mert végső esetben ő az egyetlen ember, aki bírja mind két tábor bizalmát.

A TÖRRI SZTRÁJKOK VÁLTAKOZÓ

eredményrel és szerencsével állandóak lettek az országban.

Csendes tenger menti kikötő munkások ügyében a mult hé-ten "békét" és egyezséget csinál-tak, de az egyezséget a sztrájkol-ó munkások jóváhagyni nem fogják.

A szerződés elismerné ugyan a szervezetet, de a nyitott shop-ot továbbra is meghagyná. A munkabérek ügyét is külön ar-bitrálni akarják.

A sztrájkolók ezzel az ered-ménnyel megelégedve nincsenek, mert úgy érzik, hogy a május óta tartó sztrájkban annyit szen-vedtek, hogy csak teljes ered-ményért érdemes újra dolgozni.

Az eredménytől messze nin-csenek, mert a seattlei, friscoi és los angelesi kikötők meg vannak bénítva, dacára a sztrájktrörök-nék fizetett 15 dolláros nap-számnak.

AZ APRÓBB-NAGYOBB

sztrájkok közt erősen elmerge-sedett a helyzet Alabamában és Illinoisban s mindkét helyen su-lyos következményektől tart a józan lakosság.

Illinoisban a bányászok test-vér háboruja már a helyzetet ré-gebben elmergesítette és azt csak betetőzte a bellevillei Knap-p Monarch sztrájk, ahol a munká-sok alkotmányos jogát egysze-rűen felrúgták.

Általában az a tendencia Il-linoisban, hogy a sztrájkoló mun-kásokban vöröseket kell látni és mint ilyenekkel, a legbrutálisab-ban bántanak a sheriffek. Ha a kormányzó erőlyesen nem nyul a nyugat-illinois-i helyzetbe, akkor ott a következő hónapokban ál-landóan véreznek.

Alabamában a sztrájkoló va-sérc és szénbányászok ellen a Klu Klux Klant vitték harcba és úgy látszik, hogy a szövetségi kormány nem hajlandó a déli po-litikusokat megbántani, mert nem avatkoznak a dologba, bár a codeot a munkaadók megsze-gték.

UGY LÁTSZIK KÜLÖNBEN

is, hogy tisztavirág-szerű volt az NRA és a code-ok élete, mert azt kutya sem veszik bizonyos vidékeken a tőkések.

Néhol maga Johnson változtat-ta azt meg, ahol érzi, hogy a tőkések különben sajátkezüleg fogják azt megszegni, néhol egy szerűen megfélemednek a do-logról.

Megdöbbenést keltett liberális körökben, hogy az arkansasi és oklahomai bányászok fizetését a munkások meghallgatása nélkül, egyszerűen Johnson levágta.

Ugyancsak megdöbbenést, sőt felháborodást keltett, hogy a kannázó iparban egy a munka-időt, mint a munkabérek meg-változtatása, az egyiket emelte, a másikat levágta. Helyesen sejt-i, aki azt hiszi, hogy nem a mun-kabérek emelte.

Vannak délen államok, ahol a code-ra már nem is emlékeznek és például Georgiában már nem is okoz botrányt vagy feltűnést, hogy az állami munkások a kon-tractorok 10—12—15 centes óra-

béreket fizetnek, a magánüze-mekben pedig általános a dollá-roz napszám, amiért a munkások rendszeren tíz órát dolgoznak.

A NAGYTŐKE NAGY

tanácskozára készül Chicagoban, amit a nyilvánosság teljes kizárásával terveznek. Az open-shop mellett megindítandó nagy hadjáratot fogják megbeszélni a gyűlésen.

A multhéten már jeleztem, hogy Harriman, a U. S. Cham-ber of Commerce milliomas el-nöke már a programot megadta, mert kijelentette, hogy a munka-adónak joga van bárkit elküld-e-ni, ha egy neki nem tetsző szer-vezetnek a tagja.

Hogy a reakció és az uralkodó osztály a hatalomról könnyen le-nem mond, azt Michigan banká-rjai is megmutatták a mult héten.

Másfél évvel ezelőtt még at-tól remegtek ezek a crookok, hogy minden bankot megszüntet-nek, csak a postabank maradjon meg az országban és örök mu-lasztása Rooseveltnek, hogy azt a márciusi fekete napokban rá nem erőszakolta az országra.

Most aztán annyira ki van a bankárok csipája nyílvá, hogy a michigani bankár szövetség el-nöke nem akar egyebet, mint hogy szüntessék meg a postatakarék-pénztárakat az egész országban.

A GAZDASÁGI HELYZET

nem mutatott valami rózsás képet a mult héten, bár a várt üzemcsökkenés kisebb arányú, mint amennyitől félték a tőké-sek.

A nehéz iparban még közel hatvan százalékos üzemmel dol-goznak s ma már jobban meg-vannak a rendelkezések oszolva, ug-y hogy végre a Pittsburgh kerü-letben is több a munka, mint ré-gebben.

Az autó-iparban még a teljes pangás nem állt be, de nyílt ti-tok, hogy a dealereket agyonrak-ják kocsikkal s különösen a Ford dealernek az autók tucatjait kell átvenni, amit egyelőre eladni nem tudnak.

Először történt meg, hogy az Auburn autógyár nem fizetett osztalékot, ami nagyon lehitőtte a tőzsdét s aminek a következté-ben estek az ipari papírok.

A lumber-iparban is stagnáció van, de ott a Housing Acttől so-kat remélnek s ugyanez áll a ce-ment iparban.

A VASUTAK TÖBB

rakott kocsit kaptak szállításra a mult héten, de az emelkedés roppant kicsi volt.

A széniparban valamivel töb-bet dolgoznak, mint a mult év-ben, de jelenleg is csak 55 szá-zalékos a termelés.

A szállítás pusztításait itt-ott tudták pótolni a farmerek, de vannak vidékek, ahol minden le-van égre és tarolva.

Általában a földművesek eb-ben az évben több pénzt fognak kapni a termésért, mint a mult évben s azonkívül közel másfél milliórdot fog kiosztani a kor-mány közöttük, de bizonyos vi-dékek lakosságán az nem sokat

segít. Általában azonban az üz-le nem érzi meg a szárazságot, mert a farmereknek ebben az év-ben több pénzük lesz.

A KALÁSZOS TERMÉNYEK

ára nem emelkedik lényegesen, a rossz termés dacára, mert az újabb számítások azt mutatják, hogy még így is kevés fog a ta-valyi tartalékból elfogyni.

A tengeri ára az egyetlen, ami felcsuszott a mult héten s a gya-pot ára tartja magát tizenhét cent körül, ami mellett megélhet a földműves.

A department üzletek és kis-kereskedések csökkenő forgalmat mutatnak s az árak az utolsó he-tekben inkább estek valamit, mint emelkedtek.

Különösen estek a nagybani árak, amit azonban a fogyasztók csak novemberben éreznek.

Most már a Mail-order házak (Sears, Roabuck, stb.) is pa-naszkodnak, hogy csökkenő for-galommal dolgoznak, de ha a farmerek a termést eladják, ezek panaszkodni valószínűleg nem fognak.

A POLITIKAI KAMPÁNY

még nem kezdődött meg tel-jes gőzzel az országban. A kifá-radt politikusok ugyan már ha-zamentek a mult héten, de bele tel'k egy pár nap, amíg maguk-hoz térnek és az igazi kampányt megkezdik.

Az egyetlen Alabama okozott szenzációt a mult héten, ahol tel-jes erővel feltámadt a Ku Klux Klan és újra belevetette magát az állam politikájába az álarco-sok gyáva testülete.

A Klu Klux Klan általában új reményekkel van eltelve és geor-giai főhadiszállásukról azt jelen-tik, hogy az új kampányt a ka-tholikuskok, zsidók és négerek el-lel nem sokára megkezdik. Mind-ezt "americanizmus" jelszava és zászlaja alatt fogják csinálni.

MINTHOGY MOST A

déli államokban az NRA a né-gereknek is adott egy fél nap-számot s mert azok is merésze-lnek szervezkedésről beszélni, most könnyű lesz nekik újra az igazgatás és könnyű lesz a négert kommunizmussal vádolni.

El lehetünk rá készülve, hogy a republikánus párt ismét szövet-ségben lesz a Klannal, mint ami-kor Smithet buktatták el a fele-kezeti igazgatás következtében.

Emlékezzetes még, hogy a Klu Klux Klan indianai fővezére egy elcsábításért és meggyilkolás-ért életfogytiglan hüül a börtön-ben s úgy látszik, ezt az "ameri-canizmust" akarják megint rá-uzsítani az országra.

Ezenkívül a "társadalmi" ese-mények abban merültek ki, hogy az elnök lánya követi fivére pél-dáját és válni ment Renoba, va-lamint abban, hogy az egyik ökölvívó a másikat megverte.

Ezenkívül csak gyilkossági és bankrablási hírekkel voltak tele a mult héten az újságok.

(Folytatás az 5-ik oldalon)

MAGYAR REFORMÁTUS EGYHÁZ

MORGANTOWN. W. VA.
R. F. D. No. 4. 16. Harding Street

Lelkész: BORSOS ISTVÁN
537 Richwood Ave Telefon 1238-R

ISTENI TISZTELET minden vasárnap délelőtt 11 órakor.
Előtte 10 órákor vasárnapi iskola.

C. E. (JUNIOR) minden hó első és harmadik vasárnapján
délután 3 órákor a lelkészlakon.

C. E. (SENIOR CLASS) minden hó második és negyedik
vasárnap délután 3 órákor.

REFORMÁTUS NŐK EGYLETE gyűlése minden hó első
vasárnap délután 4 órákor a lelkész lakáson.

HETI SZEMLE

(Folytatás a 4-ik oldalról)

EURÓPÁBAN MEG

mindig a Mussolini-Hitler találkozás következményeit mérlegelik s megegyeznek majdnem mindenki, hogy messze ható következmények nem lesznek.

Mussolini ugyan ígéretet tett például Hitlernek, hogy Austriában a Naziknak a kormányzásban részt adnak, mire Hitler megígérte, hogy a kis ország függetlenségét megtámadni nem fogja, de nagy kérdés, hogy a diktátorok képesek lesznek-e a megígért dolgokat szállítani.

Az osztrák kancellár nincs még készen arra, hogy a Nazikat a saját fejére ültesse, Hitler viszont egyre kevésbé lesz képes kontrollálni a saját híveit, akik törvénytelen eszközökkel segítettek az uralomhoz és ezeket az eszközöket alkalmazni fogják a jövőben, akár akarja a diktátor, akár nem.

Annyi biztosnak látszik, hogy a német birodalomnak a megegyezést nem Olaszországgal, hanem Franciaországgal kell keresni, mert minden jogos aspirációt ott vannak elgáncsolva. A jelen pillanathan nem úgy néz ki, hogy a két ország kormányai közellednének egymáshoz.

ELMÉRGESÍTETTE EGÉSZ

Európában a helyzetet, hogy Németország nemcsak a magántartozások törlesztését tagadta meg, hanem beszüntette azoknak a bondoknak a fizetését is, amit a Young-Dawes egyezség alapján kiadtak.

Európa összes államai fel vannak háborodva a németekre, mert azt állítják, hogy fizetni tudnának s a különböző kormányoknak eszükbe sem jut, hogy hasonlóan bántak mindannyian ezzel az országgal.

Ha Németország sem a Young-Dawes, sem a kereskedelmi bondjait fizetni nem fogja, akkor bőségesen visszakapta mindazt a külföldtől, amit a szövetségesek hadisarc alakjában kisajítottak belőle. Mialatt ugyanis a német

A KIS ANTÁNT TITKOS

konferenciát tartott a múlt héten Bukarestben, ahol a francia külügyminiszter is jelen volt.

Mussolini befolyása és ügyes külpolitikája, valamint a német nemzet egyre növekvő ereje szétrobbanással fenyegeti a zsákmányolók bűnös szövetségét és állítólag most a francia kormány kinos kérdések elé állította a három országot.

Megmutatta, hogy csak két lehetőség van a számukra. Vagy még erősebben fegyverkezni, mikor a terhek alatt máris roskadnak s Oroszországgal minél szorosabb barátságot keresni, hogy a fenyegető német hatalomtól ne kelljen állandóan rettegni, vagy — békességet keresni Magyarországgal és esetleg Austriával.

A francia külügyminiszter újra felelevenítette a francia védnökség alatt szervezhető Dunaszövetséget, amit azonban Magyarország co-operációja nélkül nem lehet megcsinálni.

A békés vagy békétlen revízió árát minden esetre első sorban a kis antánt fogja fizetni.

LATIN AMERIKÁBAN

mozgalmas napok voltak a múlt héten.

Cubában az anarchia és a khaosz egyre nagyobb lesz s a múlt hét azzal kezdődött, hogy bombát dobtak az elnökre, aki megsérült.

A kormány sem a lakosság, sem a katonaság osztatlan bizalmát és támogatását nem bírja, és a latin államokban azt hiszik, hogy évek telnek bele, amíg Cuba népe meg fogja önmagát és az ország nyugalmát találni.

A latin államoknak minden esetre az a kívánsága, hogy bármilyen történik, hagyja a külföld — az Egyesült Államokkal együtt — Cubát magára és engedje meg, hogy a lakosság az önállóságot teljesen megtanulja még akkor is, ha ezt a saját kárán fogja megtenni.

Hogy a kormány a helyén maradhasson, kénytelen egyre messzebb balfelé haladni, de ez a katonaság bizonnyal nem fogja megtenni.

kodást kellemezzé és hasznossá teszi mindenki számára s akiknek a ligonjeri vendégszereteten valaha volt részük, azok egészen biztosak ebben az irányban.

ÖRVENDETES MEGHIVÁST

kaptak a katolikus magyar egyesületek Bridgeportról, ahova Labor Day napjára az összes ilyen egyesületeket — a Szent László Egyet jubileumára és egy közös konferenciára — meghívják.

Arról akarnak a konferencián beszélni, hogy érdemes volna-e az összes, erre hajlandó katolikus egyesületek közt szorosabb viszonyt létesíteni, leginkább abból a célból, hogy a fiatal nemzedéket könnyebben egy táborba gyűjthessék.

Örvendetes, hogy végre a meghívót valahol kiadták és örvendetes, hogy annak nem olyan grandiózus a programja, mint amilyen az utolsó clevelandi nagygyűlés volt, ahol az egész amerikai magyarság sorsát el akarták — a szomorú emlékü AMOSZ-ra való tekintettel — intézni. Szerintünk a kérdés nem egészen jól van feltéve, mert az együttműködés feltétlenül érdekes és legfeljebb arról lehet szó, hogy mennyiben lehetséges a célt elérni.

HA AZ ÖSSZEL

sikerülne a reformátusoknak a clevelandi konferencián, a katolikusoknak a bridgeporti találkozon bizonyos együttműködést teremteni, Magyar Amerika új értékek kibontakozásának lenne tanuja.

Még egyszer le kell szögeznünk, hogy Csernitsky plébános meghívása különösen azért bír értékkel, s azért ígér eredményt az amerikai magyarság számára, mert kiválóan józan és a lehetőségeket vagy reményégeket nem akarja tulcsigázni.

A szerény program és a féken tartott remények annyi józanságot árulnak el, hogy azzal a célt biztosan elérjük.

VASMUNKÁSOK PERKINSHEZ

Ugy látszik, hogy — mint azt a heti szemlében jeleztük — a nehéz ipar munkásai frakciókra szakadnak és valamennyi csoport követeli, hogy beleszólhasson a munkások dolgába.

Most az ugynevezett kompánia juni tagjai intéztek Clevelandból feliratot a munkaminiszterhez és az érdekes beadványt szöszszerint közöljük:

“Kérés Miss Perkins munkaminiszterhez, Washington.

Ismerve azt a fontos munkát, amit Ön végezni fog az acéltipar számára kinevezendő Vita-Bizottság megválasztásával, alólírottak 5.700 clevelandi acélmunkás nevében helyet kérünk magunknak a bizottságban. Az American Steel and Wire Company 19.173 munkása közül 18.322, vagyis több mint 95 százalék szavazott arra, hogy a megválasztott 169 ember képviselje őket az Alkalmazottak Egyesülete által a munkaadóval szemben. A többi acélgárnak a munkásai hasonló nagy arányban szavaztak amellett, hogy a saját telepeiken alakított házi szervezetekkel akarják magukat képviseltetni. A mi választásunkat június 15-én tartottuk, kizárólag magunk és abba az üzenvezetőség nem szolt bele.

A választás vezetése minden vizsgálatot kibír. Az egyik clevelandi gyár meghívta a kerületi Labor Board-ot, hogy legyen jelen a választásnál, de a Labor Board ezt nem tartotta szükségesnek. Csak természetes, hogy ellenezzük az Amalgamated követelését, hogy az képviseljen bennünket a Labor Board-on. Az a szervezett nem képviselheti az American Steel and Wire Co. munkásait, mert a társaság több államban levő gyáraiban egy lakája sincs annak a szervezetnek.

Megbízhatónak látszó értesülések szerint az Amalgamated csak a munkásoknak esetleg tíz százalékát képviselheti. Ennél is kevesebb tagja van a Steel and Metal Workers Industrial Union-nak, mert a nehéz ipar munkásai lojálisak Roosevelthez és nem hajlanak a kommunizmusra.

Ezeket tekintetbe véve csak méltányos, hogy mi, a munkások 90 százaléka is képviselést kapjunk a boardon Alólírottak a

részesüljünk ebben a privilegiumban. Ezt a beadványt a saját elhatározásunkból intézzük Ön-höz és táviratilag kérjük a többi házi szervezeteket, hogy csatlakozzanak a kéréshez.”

A beadványt a fent jelzett társaság kompánia junijának nyolc tisztviselője írta alá és most ugy látszik mozgalmat indítanak, hogy az egész országból hasonló kéréssel forduljanak Perkinshez.

Végtelen nehéz tisztán látni a nehéz ipar munkásainak az ügyében. Épeszü embernek fel kell tenni, hogy a kompánia juniban levő munkások nagy részét oda különböző okok viszik, de viszont nem lehet tagadni, hogy az Amalgamated tényleg csak a munkások tízedrészét foglalja magában.

Az összes munkásoknak teljes bizalmuk van azonban Perkinsben, aki nem tehet nagyobb szolgálatot az országnak, mintha igazságos és kielégítő megoldást talál a nehéz kérdésre.

FEL LIGONIERBA!

Julius első hete az amerikai két magyar árvaház nagyhete lesz. Sokan fognak elzáródni Ligonierba, ahol megtekintik az Amerikai Magyar Református Egyesület árvaházát és aggménházát. Ez alkalommal aróhat az adományokat, amiket a zarándoklás alkalmával kapunk hozzá, egyenlő arányban a ligonjeri református és detroit-i római kath. magyar árvaházak között osztjuk fel. A jövő évben hasonló beosztással a detroit-i Szt. Erzsébet árvaházba fog vezetni a zarándokut.

Látogatóinkat Amerika minden részéből szeretettel várjuk, csak azt az egyet kérjük, hogy a testvérek sziveskedjenek előre értesítést küldeni, hogy hányan jönnek, mikor érkeznek, meddig szándékoznak maradni, hogy elszállásolásukról gondoskodhassunk. A jelentkezések erre a címre küldendők: Rev. L. Nánássy, Ligonier, Pa.

Azokat a magyarokat pedig, akik személyesen nem lehetnek jelen a ligonjeri összeüvetelen, arra kérjük, hogy lélekben legyenek velünk és adományukat a magyar árvaházak nagyhatén a két szeretetintézmény javára juttassák el hozzánk.

Ugy a ligonjeri, mint detroit-i magyar intézetek szeretettel karolják fel azokat a magyar árvákat és elagott idős testvéreinket, akiknek szeretetintézményben van helyük. Mindkét intézet munkája egész Amerika magyarságára kiterjed, ezért a megértést, jóindulatot és segítséget minden magyar testvérünkől várjuk.

Föl tehát Ligonierba július első hetében!

AZ ÜZLET — ÜZLET

Flinten négy néger munkást elfogtak, mert bepanaszolta őket a hatalmas Közszoigálati vállalat, amelynek villanyosai és bus-jai járnak, hogy rontják a társaság üzletét.

A negerek ugyanis azt tették, amit mindenféle megtesznek a munkások, az automobiljaikon a barátaikat rendszeresen vitték a munkába és haza a munkából.

Sok szegény munkás vesz husz-harminc dollárért egy rossz kárát és öt-tíz centért, vagy még kevesebbet viszi és hozza a barátaikat a munkából, akik vele együtt dolgoznak.

Igy mindannyian jól járnak, mert mindenféle nincs villanyos vasut vagy bus és mert azok rendszeren annyit kérnek manapság, hogy azt az éhbérért dolgozó munkás megfizetni nem tudja.

Van azonban egy törvény a legtöbb államban, amely megtiltja, hogy magánszemélyek pénzért utasokat vihessenek magukkal.

A törvény szándékai a leg-

Ilyesmivel azonban a nagytőkések nem szoktak törődni, mert az üzlet üzlet és az irgalmat nem tud ismerni.

És a bíróságok a legtöbb helyen ragaszkodnak a belt betákhöz, ahelyett, hogy a jelenlegi viszonyok figyelembe vételével és emberséggel kezelnék az eléjük kerülő vádakat.

Lesz még egy felvilágosodott időszak, mikor a street-car meg a bus nemcsak közutomban lesznek, de azok a munkásnyberek ingyen szállítják.

És minél előbb gyilk ki a munkásnép szeme, annál előbb fogjuk azt a jövőt megélni.

Segített az anyán és leányán

Mrs. L. Zaehar Leibbridge-ből, Alta., írja: “Több, mint egy év óta gyomor rendellenességekben szenvedtem. A Forni-féle Alpenkräuter használata után úgy éreztem magam, mintha újra születtem volna. Leányom szék-szorulásban szenvedett és arca tel volt kiütésekkel; ez a gyógyszer segített rajta és jól érzi most magát.” Ez a páruian gyógyfű orvosság életkíti a gyomor működését és előmozdítja az étvágyat; szabályozza a beleket és megnöveli a vizelet folyamát, ami által elősegíti a tisztátalan anyagok eltávolítását. A Forni-féle Alpenkräuter drogistáknál nem kapható. Csakis külön helyi ügynökök árusítják. Ha a szomszédságában még nincs helyi ügynök, egy nagy próbátveget bérmentesen küld Önnek egy dollárért Dr. Peter Fahrney & Sons Co., 2501 Washington Blvd., Chicago, Ill. Irjon ingyenes magyar olvasni valóért és felvilágosításért.

Hirdessen Lapunkban

AZ ÉTVÁGYTALANSÁG

megszüntetésére, az emésztés elősegítésére, a gyomor rendbe hozására legjobb a

DIGESTOLE GYOMORERŐSÍTŐ

» » » » Két Legény - - Két Világrészben « « « «

IRTA: SZENTIMREI MÁRYHA

Folytatás

— Sokféle emberi szenvedés van a világban, de kétséget nem szenved, hogy a legnagyobbak közül való azoké, akiket ártatlanul vádolnak meg, akik pusztán véletlen folytán kerülnek egy rejtelmes bűnpör központjába, mint valami örvénybe, mely megsemmisüléssel fenyegeti egész életüket. Ez Kürtösy Tamás sorsa is — a tizenkilenc éves Kürtösy Tamásé, aki mintegy virágoskertben nőtt fel a szülők dédelgetése közt s most, amidőn kibontakozna ifjúsága teljes pompája, mint a növényeket a mérges liszthar-mat, úgy forrázza le a ráfecskenedezett szörnyű gyanu.

— Vajjon föl lehet tétélezni erről a rokonszenves, értelmes, tisztességtudó legényről a terhére rótt cselekményt? Felvonultak a tanuk s egykori tanítója, keresztszülei, a szomszédok csak jót mondtak gyermekkoráról is. Bizonyos, hogy szülei szintén jó emberek voltak, szerelmi életük tévelygéseitől eltekintve. Csak jó asszony képes arra, hogy szinte tulzott szeretettel felneveljen egy gyermeket, akit nem ő hozott a világra. Öröme telt a fiában, büszke volt rá, aki engedelmes, ragaszkodó, dolgozós fia maradt legénykorában is, aki nem legyeskedett jobbra-balra, hanem mátkául elfogadta azt a leányt, akit anyai szíve már a bölcsőben neki szánt. Ha támadt is nézeteltérés közöttük, nem volt az súlyos, helyrehozhatatlan, hiszen csak beszéltek, hogy özvegy Kürtösyné férjhez megy Csapóhoz — de nem jegyezte el magát vele és semmi adat sincs arra nézve, hogy egyáltalán megtette volna. Köztudomású, hogy ifjú korban legsebezhetőbb az önérték: csoda-e hát, ha csufondárosan szemébe vágott híresztelések kihozták sodrából s meg-gondolatlan kijelentésre ragadták — de korántsem olyan értelemben, amint a vád most félremagyarázza.

“Olyat teszek, hogy magam is megbánom.”

Ezek a szavai keverték őt gyanuba, pedig ő azt értette alatta, hogy inkább világgá megy, vagy elemészti magát, mintsem kocsisukat mostoha apjának vállalja.

Mások is mondanak sok olyat elkeseredésükben, amit nem tesznek meg. Ő se ment volna világgá, ő se emészttette volna el magát! Hiszen szerette választottját. Anyja esetleges házassága az ő jogait nem érintette volna. Az örökbefogadott gyermek éppen úgy örököl szülei után, mint a törvényes. Akire pedig szép asszony és jó mód vár, az nem bolond, hogy világgá menjen, vagy eleméssze magát. Védencemnek tehát semmi

oka se volt arra, hogy gyilkoljon.

Vajjon csakugyan ellene szól-e az a tény, hogy a gyilkosság éjszakájáról nem tud egyebet mondani, mint hogy aludt? Hiszen akkor a világon mindenki gyanús, aki nem ébredt fel, midőn közelében bűntény történt, pedig számos ilyen van! Az ifjuság boldog kiváltsága a mély álom. Mély álomból ébredt védencem keserű valóságra. Tanuk igazolják, hogy élete kockáztatásával hozta fel nevelő-anya hulláját a pincéből, melyet az erjedő must szénsavval telített.

A vád szerint bűnét ezzel is palástolni akarta. — holott kétségtelen, hogy ilyen vállalkozáshoz csak önfeláldozó szeretetből merített lelkiért. Kürtösy Tamás ártatlan! Keddettől fogva ezt hangoztatta. Igen, ő ártatlan! S milyen szájalomraméltó! A gyanu, az ártatlanul elszenvedett fogság miatt érzott fájdalom árnyékokat fognak vetni egész további életére, bár fel is menti a tekintetes törvényszék. Kérem fölmentését s bűncselekmény hiányában azonnali szabadlábra helyezését. Bizom a tekintetes törvényszék bölcseségében.

Az ügyvéd olyan szépen beszélt, mint a jó színész, aki szerepét mélyen átérzi s így szavai nem is tévesztették el hatásukat.

Tamás szemében könnyek ragyogtak. Az előbb még azt hitte, hogy azt a sok gyaláztatot, amit az ügyész halmozott szülei-re s reá semmi se moshatja le többé. Most pedig úgy vélte, mindenkinek látnia kell, hogy olyan tiszta, mint a bokrok, mikor a zápor leveri róluk a port és pókhálót.

A hallgatóság közül is sokan meghatódtak, különösen a védelem komoróci tanui. Lencsés Gergely azonban azt sugta a kovácsnak, aki majdnem patkóalakúra görnyedve ült:

— No, ha felmentik, szorul Panni! Idáig még nem gyilkolt Tamás, de ha megtudja...

— Cigányasszony dolga a jövődőlés! — förmedt rá a kovács, de magában azon tanakodott, hová küldje Pannit egy pár hétre, mivel az a bolond lány hallani se akar Tamásról, úgy belehabarodott a molnár fiába, a szemlészbe.

A bíróság is figyelemmel hallgatta a védőbeszédet, csak az ügyész mosolygott gúnyosan.

Az elnök fölállt s a többiek is. A bíróság visszavonult ítélethozatalra. A hallgatóság közül sokan kimentek a folyosóra, ahol olyan zugás támadt, mint a méhkasban.

A védőügyvéd kitüzesedett arccal, mosolyogva közeledett Tamáshoz. Jókedve volt, mert számosan üdvözölték. Határozott si-

kere volt.

— Csak még egy kis türelem s véget ér a bizonytalanság!

Kifelé indult. Az ajtóban a kovácsné állította meg.

— Egy szóra kérem, ügyvéd ur! Kiszabadul a keresztfiam?

— Talán... reméljük!

— És ha bűnösnek mondják — akasztófa vár rá?

— Arról szó sincs! Legfeljebb egy pár évet kap.

A kovácsné nagyot sóhajtott. Egy pár év, az még megjárja, azalatt elfelejti Pannit. De ha kiszabadul, mit is mondjon neki?

Néhány perc múlva mindenki elfoglalta helyét s a visszatérő bíróságot a legünnepélyesebb csönd fogadta.

Tamás feszesen kihuzta magát s nyugodtnak látszott, míg ajkától lábujjáig remegés futott rajta végig.

Az elnök kihirdette az ítéletet:

“A törvényszék Kürtösy Tamást a gyilkosság vádjá és következményei alól felmentette. Ártatlanságát ugyan nem vette be-gazoltnak, de tekintettel arra, hogy bűnösségére nincsenek megnyugtató tárgyi bizonyítékok, fel kellett őt menteni.”

Tamás csaknem megtántorodott boldog szédületében. Az ítélet indokolásából annyit értett meg, hogy kiszabadul, azt hirtelen fel se fogta, miszerint a gyanu foltját nem törölték le róla.

Boldogsága csupán néhány percig tartott. Addig, míg védője diadalmas pillantást röptet felé. De nyomban a kir. ügyész hangját hallotta:

— Az ítéletet megfellebbezem!

Tamás még járatlan volt az igazságszolgáltatás utvesztőiben, fejében zűrzavar támadt, nem tudta, a történetek után mit várhat? Kétségével nem küzködött sokáig, mert ügyvédje odament hozzá.

— No, ugy-e, megmondtam, hogy felmentik! Sajnos, mivel a kir. ügyész fellebbezett, tovább is vizsgálati fogságban marad, míg ügye a királyi ítélőtábla elé kerül.

— És az mikor lesz?

— Időpontot nem tudok mondani, de nyugodt lehet, ott is kisürgetem az ítéletet. Most már több türelemmel és reménységgel viseli sorsát, ugy-e?

— Igen mondta. És megköszönte a szép védőbeszédet. De szájaíze nagyon keserű lett és lélekben összeroppant, mikor megint viszkákisérték őrei a fogházba.

— Nagy hü-hó volt semmiért. Talán még aratásra se jutok haza — gondolta.

Keresztszülei hazafelé menet meghányták-vetették az ítéletet.

— Kiszabadul! Előbb vagy utóbb biztosan! — mondta a kovács.

— Akkor legjobb lesz, ha Pannit mielőbb hozzáadjuk a szemlészhez — szólt a felesége.

— Bolond az a lány, hogy azt a szép gazdaságot, házat elveti magától. Csunya dolog is, mikor mink tartottuk keresztvizre Tamást.

— Keresztfiunk... de Panni meg a lányunk! Nem erőltethetjük, mikor még a Kürtösy ház tájkát is kerüli, annyira nem felejtí el a gyilkosságot.

— Aztán máig se derült ki mért tette, ki tette?

— Azt mondom neked, ha ki is tisztázta magát, mégis Csapó a bűnös. A Dinók lány is eltűnt s a csendőrök hiába keresték.

— Csak el ne járjon a szád senki előtt, mert bajba keveredhetsz. Arról, amit az ember nem tud bizonyítani, beszélni se szabad. — Mások is azt mondják, hogy Csapó tette.

— Hiába mondják — ha egyszer a nyomozás nem talált ellene bizonyítékot és a vizsgálati fogságból elbocsátották, akkor ő fehérre mosdott, mint a tavon uszkáló lud és senkinek se szabad a becsületében gázolni. Aztán meg nem hiányzott a gyilkosság után semmi... hát mért tette volna?

— Hallod, én amondó vagyok, hogy szegény Panninak volt eldugott pénze és ő tudott róla.

— Egyszer se mondom, hogy nem — de mi nem avatkozhatunk a csendőrség, meg a bíróság dolgába, elég nekünk a magunk baja.

Panni a műhely előtt várta szüleit.

— Jaj, de sokáig voltak oda... már úgy féltem magamban! — lelkendezett.

— Sokáig tartott ám a tárgyalás, alig győztük kívánni az ítéletet — felelte apja.

— Hány esztendő-t kapott? — kérdezte Panni sápadtan, tágranyilt szemekkel.

— Egyet se: felmentették!

Panni görcsösen belekapaszkodott anyja karjába.

— Jaj Istenem, hová legyek? Már jön is? Én nem akarom látni... félek tőle!

— Hát bujj be egy egérlyukba, ha meg vagy szelesedve — dörmögte apja. Anyja azonban megnyugtatóan lapogatta hátát.

— Dehogy jön... most még csak a törvényszék mentette fel, hónapokig tart, míg a tábla helybenhagyja az ítéletet, de lehet, hogy még a Kuriának is lesz beleszólása, ha az ügyész úgy kívánja. Mire ő kiszabadul,

már menyecske lehetsz.

— Inkább soha se megyek férjhez, csak Tamáshoz ne adjanak...

Ezek a szavai tökéletesen meggyőzték apját is arról, hogy hiába minden, ennek a lánynak úgy elfordította szívét a gyanu Tamástól, hogy már semmiféle szülői parancs, de talán még csoda se fordíthatja vissza.

Komorócon egy álló hétig csak a főtárgyalásról beszéltek. A mentő tanuk keblét jöleső érzések melegítették. Bizonyos, hogy Tamás, ha kiszabadul, mindig jó emberük lesz. Ficsor János a kocsmában a törvényben olyan járatos embernek mutatkozott, akihez tanulni járhatnának a bírák.

Macsás Péter, Lencsés Gergely Tenyerinét, Dobosnét, Verébnét, Poshadtnét figurázták ki, akik tücsköt-bogarat összehordtak, míg az elnök rájuk nem szólt. Szilágyiék-nál, Keresztéséknél a kovácsék magatartását bírálhatták.

— Alig lehetett a Szirákiné szavát érteni... pedig ugyan kiabálós itthon! Az ura meg mindig a csizmája orrát nézte.

— Alkalmassint ők restellik magukat a lányok helyett, aki olyan hirtelen elpártolt Tamástól.

— Ha az én lányom volna, megpofoznám. Egy hét múlva már egyebet újságoltak egymásnak a falubeliek. Boros Dezső, a szemlész megkérte Sziráki Pannit s hozzáadják! Rövidesen megül a kézfogót. Boros most úgy kihuzza magát, mintha legalább is kapitány volna, pedig még csak nem is katona a fiának, ha mindjárt egyenruhába buvik is. Hát burokból született! Szép fiatal lány, meg módos! El is kel nála a pénz, mert ő, míg a világ, annyit nem rak össze a fizetéséből, amennyit apja, a molnár összeőrölt, meg jövődöbeli apósa, a kovács összekalapált. Bánja is azt Panni, csak ténsasszony legyen belőle! Nagyon magához tudta édesgetni az a Boros, nemhiába kitanult öreg legény: 28 esztendő, nem is illik hozzá a 18 esztendő lány. Ki hitte volna, hogy nem a Tamásé lesz!

No, ha vége-hossza nem volt a Panni szapulásának, meg az olyan szülőknek, akik nem bírják felokosítani a lányukat — aki hivatalos volt a kézfogóba, ott meg is jelent mind egy szál. Aki pedig nem volt hivatalos, mohón kérdezte ki a többit, hogy volt, mint volt? Mit ettek, mit ittak? Ilyen általános nagy érdeklődés mellett persze az is kitudódott, hogy a kézfogón kitűzték a lakodalom napját is. Hat hét múlva esküszik Panni.

(Folytatása következik)

EGYLETI KALAUZ

A WILKER-BARRE-I I. MAGYAR KOSSUTH LAJOS BS. EGYLET
Alapítva 1892 Február 27-én

Gyűléseit tartja minden hó harmadik vasárnapján, 459 Main St., Evansville, Pa.

Elnök Jánki József. Titkár Bódi István. Pénztárnok Fekete József, címe: 527 Northampton St., Kingston, Pa. Jegyző Jenki Endre. Beteglátogató Gyúri József. Hármastagú bizottság: Jencsik György, Márton István és Győri László.

Minden az egyletre vonatkozó felvilágosítással szívesen szolgál Fekete József, kinek címe: 527 Northampton St., Kingston, Pa.

A CONGOI ELSŐ RÁKÓCZI FERENC Bányász Betegsegélyző EGYLET
Alakult 1894 január hó 11-én
Székhelye: Congo, Ohio

Gyűléseit tartja minden hó harmadik vasárnapján a Ref. Templom alatti iskolában, Drakes, Ohio.

Diszelnök Bucsó András. Elnök Titkár János. Alelnök Rezes János. Pénztárnok Haralyda János. Titkárjegyző Pallay János, kinek minden, az egyletet érdeklő levél küldendő, címe Box 85, Congo, Ohio. Pénztári titkár Kocsis István. Ellenőr Tóth V. István. Naplővezető Varga András. Hármastagú bizottsági tagok: Szántó János, Porkoláb Sándor, Titkár Péter. Beteglátogató Congon Horváth Sándor; Drakesen Lukács András. Zászlótartók: Titkár Sándor, Dudás Péter. Teremőr Lukács András. Egyetű orvos Dr. James Miller. Hivatalos lap Magyar Bányászlap.

LATROBE, PA. ÉS KÖRNYÉKE JÉZUS SZT. SZIVE R. ÉS G. KATH. MAGYAR BETEGS. EGYLET.
Székhelye: Latrobe, Pa.
Alakult 1905 február 5-én

Az egylet tisztikara: Elnök Léway Mihály. Titkár-pénztárnok Varga István. Ügykezelő Vincze János. Ellenőr Jambor István.

Gyűléseit tartja minden hónap harmadik vasárnapján délután 2 órakor Dorothy-n, Vincze József tagtárs házában.

ELSŐ TUG RIVER-I MAGYAR MUNKÁS BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET
Alakult 1908 Október hó 1-én
Székhelye: Gary, W. Va.
Hivatalos lapja: Magyar Bányászlap

A Főtitkár:
Főelnök Kiss Imre.
Főalelnök Id. Nagy Mihály.
Főtitkár Lázár László, Box 805, Gary, W. Va., a vidéki tagok leveleit hozzá küldendő.
Főjegyző Varga László.
Főpénztárnok Soltész József.
Háromtagú bizottság: Horváth János, ifj. Nagy Mihály, Buzsik József.
Főellenőr Ifj. Nagy István.
Szerelőnk Kiss Imre.
Póttag Ifj. Nagy Mihály.
A főtitkár minden hónap utolsó vasárnapján délelőtt 10 órakor tartja gyűléseit a Gary-i Hallban.

Első Osztály, Filbert, W. Va.
Elnök Horváth János. Alelnök Ifj. Nagy István. Titkár és jegyző Varga László, Box 202, Filbert, W. Va. Pénztárnok Soltész József. Ellenőr Id. Nagy Mihály. Beteglátogató Csűr

kó József. Háromtagú bizottság: Ifj. Nagy István, Szabó Mihály, Horváth János. Ajtóőr Szabó Mihály. Zászlóvivők: Amerikaihoz és Magyarhoz Ifj. Nagy Mihály, gyászhoz Id. Nagy Mihály.

Gyűléseit tartja minden hó 13-ika utáni vasárnap a Filbert-i katolikus templom alatt.

2-ik Osztály, Gary, W. Va.
Elnök Márkus Demeter. Alelnök Szűcs János. Titkár Kiss Imre, Box 404, Gary, W. Va. Jegyző Buzsik József. Pénztárnok Lázár László. Háromtagú bizottság: Márkus Demeter, Szűcs János, Szász György.

Gyűléseit minden hó harmadik vasárnapján tartja a Gary-i Hallban.

3-ik Osztály, Pageton, W. Va.
Ideiglenesen a 3-ik Osztály ügyeit a központi titkár végzi, azért a tagok minden levelet az ő címére küldjenek.

4-ik Osztály, Ream, W. Va.
Ügykezelő Szász György, a helyi és vidéki tagok havidíját és egyéb befizetéseit hozzá küldendő Box 312, Gary, W. Va.

6-ik Osztály, Red Jacket, W. Va.
Ideiglenesen a hatodik osztály ügyeit a központi titkár végzi, azért a tagok minden levelet az ő címére küldjenek. Címe: Lázár László, Box 805, Gary, W. Va.

A VERHOVAY SEGÉLY EGYLET 248-IK FŐKJA MONAVILLE, W. VA.

Gyűléseit tartja minden hó első vasárnapján Loganban, Gyöngyösi János Colonial Hotel termében.
Elnök Király József. Alelnök Kovács András. Titkár-pénztárnok Vizi János, Box 95, Monaville, W. Va. Jegyző-ellenőr Kish András. Számviszsgáló bizottság: Kun Lajos, Németh István, Fazekas József. Beteglátogató minden tag, akit arra a titkár-pénztárnok kinevez. Betegellenőr: egész körzetben Táboros Oszkár. Zászlóvivőket az elnök esetenként nevez ki.

A VERHOVAY SEGÉLY EGYLET 57-IK OSZTÁLYA CLARKSBURG, W. VA.
Alakult 1907 Augusztus 25-én

Gyűléseit tartja minden hó első vasárnapján a Williams Hallban a Second Streeten délután 2 órától kezdve.

Elnök Kiss Antal, Box 36, Dawmont, W. Va. Alelnök Mészáros József, Titkár Grega János, P. K. Mine, Clarksburg, W. Va. Pénztárnok Nemes János, R. 2. Box 14, Clarksburg, W. Va. Ellenőr Pavlik Mihály. Háromtagú számviszsgáló bizottság: Szakály György, Pavlik Mihály, Oláh János. A beteglátogatót az elnök és pénztárnok nevezi ki. A zászlótartókat az elnök nevezi ki.

A VERHOVAY SEGÉLY EGYLET 293-IK OSZTÁLYA THORPE, W. VA.

Elnök Tótor László. Titkár és pénztárnok Ifj. Kujbus Mihály, Box 124, Thorpe, W. Va. Beteglátogató Juhász Lajos. Háromtagú bizottság: Imre Mátyas, Kiss András és Szidőczki József.

Gyűléseit tartja minden hónap első

A szélcsend néha nagy szerencsétlenséget jelent a hajórsa. A vitorlákra berendezett hajók a szélcsendben néha teljesen mozdulatlanul vesztegének és napokat, vagy heteket is vesztenek egy-egy nagy uton.

Ha tehát nem is kívánatos a tajfun vagy a hurrican, a szélcsend is veszedelmet és kárt jelenthet.

Szélcsend van az amerikai magyar berkekben és alig esik szóról a konvencióról, amire Bridgeporton készülnek.

Az Amerikai Magyar Segélyező Szövetség júliusi konvenciójáról már írtak az újságok, de a korán és hirtelen kitört kis vihar régen elült és a konstruktív hozzászólásokat nem látjuk.

Ugy látszik, hogy a lapok is, az osztályok is tehetetleneknek érzik magukat, mert azt hiszik, hogy a konvenció korlátozása befejezett tények elé állít mindent.

A magunk részéről megírtuk több ízben, hogy a konvenció korlátozását nagy szerencsétlenségnek tartjuk és hogy abban csak a vezetőség egyéni érdekét látjuk megvédve.

Talán nem szándékosan, de mindenesetre csak a vezetés és vezetőség zavartalan helyzetére gondoltak, mikor utját vágták.

vasárnapján a 11-esi református egyház termében.

MUNKÁS BETEGSEGÉLYZŐ SZÖVETSÉG 84-IK OSZTÁLYA HOMER CITY, PA.

Elnök Sipos Pál. Pénztárnok és jegyző Obhsut Pál, Box 14, Luzerne Mine, Pa. Titkár Sipos Gyula, R. F. D. 3. Box 58, Homer City, Pa. Beteglátogató a titkár nevez ki.

Gyűléseit tartja minden hó harmadik vasárnapján, Tide Mine, Pa.-ban.

A VERHOVAY SEGÉLY EGYLET 32-IK FŐKJA Székhelye: Gary, W. Va.

Elnök Kovács Gyula. Alelnök Kiss Imre. Titkár és ifjúsági ügykezelő Magyar József. Pót-titkár Róth György. Beteglátogatók: 6-on Dolgos Mihály, 3-an Dudás Pál, 10 és 11-en Lócs László. Zászlóvivők: Magyarhoz Hegedűs József, Amerikaihoz Csulák András, Gyászhoz Dudás Pál. Kerületi delegátus Popovics Péter. Pótdelégátus Magyar József.

Gyűléseit tartja minden hónap első vasárnapján délután 2 órakor a Gary gyűlésteremben.

LOGANVÖLGYI MAGYAR TÁRSASKÖR LOGAN, W. VA.

Elnök Molnár Károly. Alelnök David Lajos. Titkár Antal János. Levelező titkár Bak Zsigmond. Pénztárnok Nagy Sándorné. Bizottsági tagok: Antal Jánosné, Király Anna és Szász Mihály.

A gyűléseit tartja minden hónap első vasárnapján délután 2 órakor a Gary gyűlésteremben.

Most alkalma lenne a konvenciónak jóvátenni ezt a súlyos hibát, most rendszeres és rendszeresen javadalmazott pénztárnok állást kreálhatnának, akinek a két félfizetés helyett egész fizetést adnának és aki így igazán pénztárnoka lenne az egyletnek.

Ez esetben az elnök ur kénytelen lenne "csak" elnök maradni, de viszont lenne egy felelős pénztárnok, ahogy annak rendje lenne az egyletben.

A felelős pénztárnokra azért is szükség lenne, mert nem egészséges dolog, hogy az egylet pénzügyeit — ugysis mint elnök, ugysis mint vagyongazd — egy ember rendezze.

Ne lásson ezekben a sorokban senki a legcsekélyebb gyanúsítási szándékot sem, mert mi nem szoktunk gyanúsítani, hanem ha gyanunk van, akkor ÁLLITUNK.

Nem gyanúsítjuk tehát egy pillanatra sem a jelenlegi elnök-vagyongazdát, hogy a saját érdekében kezel az egyesület vagyonát, de igenis ÁLLITJUK ÉS TUDJA mindenki, hogy ke-

helyességeről nagyon sokat lehetne beszélni.

Tulcságosan nagy összegek voltak egy bankban elhelyezve, amelyek a konvenció rendelkezései ELLEN is ott maradtak. Nem valami kellemes eredménnyel az egyletre.

Tulcságosan sok érdekszal fűzi az egylet vagyonát Bridgeporthoz és annak bizonyos intézményeihez, amik alig megengedhetők egy országos biztosító egyletnél.

Tulcságosan — aránylag tulcságosan — sok pénzt helyeztek el ingatlanokra Bridgeporton.

Meg vagyunk róla győződve, hogy az elnök-vagyongazdától a tisztviselő társait ezekben a dolgokban tiszta szándékok vezették, de mert mindannyian bridgeportiak voltak, természetesen nem igen akartak tovább nézni és tovább látni Bridgeportnál.

Mindez sokat változnék, ha lehetővé tennék, hogy ne csak félfizetésért dolgozó bridgeporti egyének vállalhassanak tisztséget az egyletben, hanem a legfontosabb állásra, a pénztárnoki állásra, a legmegfelelőbb tagot töltsék.

Ez a kérdés olyan nyílt seb az egyleten, ami nem gyógyult be a konvenció utáni puccs óta és amely begyógyulni nem is fog, míg a sebet le nem vágják az egylet testéről.

Tessék a tagságnak gondoskodni róla, hogy ez az állapot megszűnjék, hogy ne legyen egy messenger boy pénztárnok és ne legyen egy elnök-vagyongazdó, hanem legyen egy elnök és legyen egy rendes pénztárnok, aki az egylet vagyonát kezelje.

És tessék rajta lenni, hogy ez a változás MOST történjék meg, mert kár ezeket az állapotokat évekig elhuzni, ha annak az orvoslására most alkalma van a tagságnak.

Egyelőre ezeket voltunk bátrak a tagság figyelmébe ajánlani és később talán több mondanivalónk is lesz a konvenció dolgában.

És a magunk részéről nagyon szeretnénk, ha ennek a halálos szélcsendnek vége lenne, nem azért, mert vihart szeretnénk annak a helyére, hanem azért, hogy konstruktív eszmecserevel készíthetnék elő azt a rendkívüli konvenciót, amely halálos bűnt követne el, ha az egylet összes problémáit nem próbálna rendezni.

Mr. Fehér, Cleveland. Sajnáljuk, ha Önnek terhére van, hogy annyit írunk az angol bányászlapról, de az Ön kedvéért nem fogjuk a lapot megváltoztatni. A magyar bányászok nagyon jól tudják, hogy az angol bányászlapnak csak egy a célja. Küzdeni azért, amiért a magyar lap küzd, de ezerszeres erővel. Éppen ezért nem veszik rossz néven, ha akármennyit írunk az angol lapról, mert hiszen abban látják reményességükért való küzdelmünk legnagyobb fegyverét. Hiszen ezer meg ezer magyar bányász állandóan dolgozik az angol lap érdekében. Mi tudjuk, hogy Önnek mi fáj, de akármennyire fáj Önnek a két bányászlap, azért mi mégsem fogunk hirtelen a vörös újság érdekében írkalni, sem a vörös szervezetért harcolni. Ön előfizet a Magyar Bányászlapra, mert az újságjuk azt töltünk ingyen nem kapja, de az a három dollár még nem kapcsolja Önt be a bányászok táborába, hogy ott a győnegy lábon álló bolsevik biztosító egyletet terjeszthesse. Jogában van az előfizetést megszüntetni, ha nem tetszik Önnek az újságunk.

Nemes János, Clarksburg. Sajnáljuk a tévedést, testvér. Char-

Szélcsend

VÉGE A BOLONDÍTÁSNAK

Hosszu hónapokon át tudatosan és szándékosan bolondították az ország lakosságának egy nagy részét az újságok, csupán azért, hogy több példányszám igejjon el azokból naponta.

Hónapokkal ezelőtt nyújtotta be McLeoad kongresszman az indítványát, hogy a bezárt National bankokban lefagyott betétek teljes összegét fizesse ki a kincstárnak és különösen a Hearst lapok óriási lármát vertek a bill mellett.

Hiába mutatott rá a kormány és minden felelős elem arra az igazságra, hogy a nemzet nem vállalhatja magára egy bizonyos csoportnak a depresszió alatt szenvedett veszteségeit, az igazság nem akart csökkenni.

Írtak, kiabáltak, hogy a National bankokért a kormány felelős, hogy annak az ellenőrzése alatt működtek, de hallgattak arról, hogy az értékesítésért nem lehet felelős a kormányunk.

Ákárminnyire simpatizál az ember azokkal, akiknek betéteik vannak lefagyva, kénytelen leszögezni, hogy a nemzet éppen annyira nem felelős az ő veszteségeikért, mint mondjuk azoknak a veszteségeikért, akik az otthonaikat, a földjeiket, a részvényekbe fektetett pénzeiket, stb. veszítették.

És ezek a csoportok éppen olyan morális joggal kérhetnek, hogy a kincstár feleljen a veszteségeikért és térítse meg azokat, mint a bankbetétek, akiknek az érdekében a McLeoad billt beadták.

Gyakran megtörtént azonban ebben az országban, hogy egy jól megszervezett kisebbség ráerőszakolta illetéktelen követeléseit a nemzetre (légió, stb.) és a McLeoad billnek voltak jóhiszemű hívei is, akik attól a prosperitás visszatérését remélték. A kár azt gondolták, hogy nem baj, ha a nemzet el is veszít egy pár milliárdot, ha a pénz azonnal forgalomba fog jutni.

De kétségtelen, hogy a billt támogató újságok mind tudták, hogy azt megszavazni nem fogják és hogy különösen nem kaphatnak elég erős többséget arra, hogy a biztos elnöki vétót legyőzzék.

Mégis írtak, kiabáltak, percről percre új extrákat adtak az úccára és a szegény megkárosodott betétek még ráizzettek azzal, hogy naponta több példányban vették a lapokat, amelyek egyik "washingtoni sürgönyt" a másik után közölték.

E lapnak a "heti szemle" rovatában hosszú hónapokkal ezelőtt megírtuk, hogy a lármának nem lesz, mert nem lehet eredménye és arra figyelmeztettük a betéteket, hogy csalóka reményekre ne építsenek.

Most már nyilvánvaló, sőt egész biztos, hogy nem fog napirendre kerülni a McLeoad bill, hogy azt elfogadni nem fogják és hogy a lefagyott betétek tulajdonosai azt csak úgy és akkor kaphják meg, ha a dolgok szokásos rendje azt megengedi minden intézet receiverjének.

Erre az újságok, mert frontot változtatni nem tudnak, árulást kiabálnak, a kormányt, a demokratát pártot, a kongresszus tagjait szidják és átkozzák, hogy a saját aljas üzleti trükkjükről eltereljék az olvasók figyelmét.

A Mc Leoad bill megfújásával nem a kormány, nem a kongresszus követelt el árulást, mert a legkomolyabb emberek a legkomolyabban hónapokkal ezelőtt mondták, hogy a kincstár a fantasztikus nagy összeget egy külön csoport kártalanítására kiadni nem tudja, hanem árulást követtek el azok a nagy újságok, amelyek naponta hat extra kiadásban a gyors megszavazást ígérték.

Tudatosan és szándékosan bolondították a saját olvasóikat, akiket boldogtalanná tettek nagyon sok esetben, mert olyan biztosra ígérték a lehetetlen megvalósulását, hogy sokan már a pénzt előre költötték.

A népbolondításnak vége, de az elbolondított nép nem tud még világosan látni és nem veszi észre, hogy nem a kormányban csalódott, hanem azokban a családokban, akik a lehetetlent ígérték.

Bozsnay József, Rossiter. Köszönet. Elintéztük.

Simó Albert, Royalton. Köszönet. A Miner-t Mr. Steputnak megindítottuk.

Hegedűs András, Lynch. Köszönet, testvér. Vigyázzunk, hogy máskor a lejárát ne legyen levágva.

Magyar Farmer. Foglalkozunk külön cikkekben, tessék figyelni.

Gyöngyösi István, Nellis. Köszönet, Racer-nek a Miner megindult.

Kish András, Brady. Köszönet, testvér. Jobb világ lesz és akkor jobban megy. A szervezetben lassan lelohad a basák dühe és már nem fojtogatják mindenfelé az újságot. — Szíves üdvözlöt.

Dudics Sándor, Clarence. Köszönet, megkaptuk. Kívánságát teljesítjük. Szíves üdvözlöt.

Leho János, Norton. Köszönet, testvér. A Miner-ok mennek.

Bányászasszonyok, Mindenütt. A bucsor, a grocer, meg a többi kereskedő fizessen elő az American Miner-ra. Minden bányászasszony tud két-három előfizetőt szerezni, aki nem sajnál értünk egy jó szót.

DR. S. M. SIMON

Ohazában végzett BELGYÓGYÁSZ ÉS SERESZ HOLLAND Bldg. LOGAN, W. Va. Röntgen és Villanykezelések Rendel naponta: 10-től 12-ig, 2-4-ig és este 7-től 9-ig Telefon: 348. Lakás telefon 347

HA NEM FEL AZ IGÁZSÁGTÓL Akkor Jósoltasson Velem A történelem legrégibb tudománya a csillagászat, amelynek segítségével az őn életéről, múltjáról és jövőéről sok, tény állapítható meg. Pénzügyi lehetőségek és egyéb bizalmas körülmények tarthatók el a csillagászat nagy tudománya által. Megállapíthatók az ön kilátásai a házasságban, megállapíthatók barátai és ellenségei terveinek és vállalkozásainak eredményei. Öröksegek és sok más fontos kérdések oldhatók meg. Jósoltasson velem feltűnő keltő tényeket, amelyeknek tudatában az ön egész életfolyamatát megváltoztathatja és eredményt, szerencsét, előrehaladást biztosít kérésre és szerencsétlenség he lyett, amelyek most ön elé tornyosulnak. Az ön csillagászati értelmezését, részleteit és egyszerű nyelven, értelmes formában kapja meg két teljes oldalon. Adja meg feltétlenül a születési időpontját, névét és címét, értelmes, sajátkezű írással. A posta és irásboltok fedezésére mellékeljen 1 dollárt és címezze a levelet a következőképpen: ORION STUDIO DEPT. B. P. O. Box 3926. Cleveland, Ohio

LOGANVIDÉKI

Magyar Háziasszonyok

HA ZÖLDSÉGRE, GYÜMÖLCSRE, TOJÁSRA ÉS BAROMFIRA VAN SZÜKSÉGÜK, TÁMOGASSÁK A MONAVILLEI MAGYAR KERESKEDŐKET és RENDELJENEK MINDENT

Tárkányiéknál

Ha valamire szüksége lenne, mielőtt otthonában körutunkon felkeresnének, szíveskedjék egy postakártyát írni címünkre és a megrendelt árut AZONNAL H Á Z H O Z SZÁLLITJUK

Tárkányi Testvérek

BOX 64.

MONAVILLE, W. VA.

A KERÜLETEK ÖNÁLLÓSÁGÁÉRT

Pennsylvania bányászai egyre erősebben követelik, hogy a kerületek önállóságot állítsák vissza a U. M. W.-ben és különösen a második kerületben unják már a gyámságot.

Most a lakók közt állandó érzékelés van arra nézve, hogy a júni baszkai kerületi konvenció összehívására a kényszerítések, hogy a tagság végre maga válassza a tisztviselőit.

Csak így lesz alkalma a tagságnak arra is, hogy az új szerződésbe beleszóljon és csak akkor lesz megfelelő a szerződés, ha ezt eléri.

A második kerületben egyre több lokal fordul a magyar bányászok angol újságjához, hogy megbeszéljenek egymással és egyben már mutatkozik az elvezt mag eredménye.

Ha az American Miner csak megérné el, hogy a bányászok kényszerítik az önállóságának a szükségességét megmagyarázzák és a mozgalmakat annyira megkönnyíti, hogy azt kivívják, akkor az újság a céljainak a megvalósulását már elérte. Mert ha a bányászok lesznek az ország szervezőben, más sorsra kerül a bányásznak.

A Bányabárok Elégedettek

A National Coal Operators Association, a bányabárok országos nagy egyesülete most tartotta a gyűlést Washingtonban és határozatilag kimondta, hogy a code a szénipar helyzetén javított és annak további fennmaradását óhajtja.

Hogy a bányabárok megelégedtek tavalyi magatartásukkal, mikor a code ellen az utolsó csepp vérig hónapokon keresztül harcoltak, ezt nem csodáljuk, mert azóta kövére zabálták magukat a code-ban az tisztik.

A WESTVILLEI INDITVÁNYA

A U. M. W. Westville, Ill. lokalja azt ajánlja, hogy április elsején általános sztrájkot hívjanak a bányászok, ha nem adják meg békésen a hat órás munkanapra a hat dollár napszámot.

Nem sok értelme van jelenleg ennek az indítványnak, amit pedig ma szétlétben-hosszabban tárgyalnak a bányászok, mert lehetséges, hogy április elsejére — hat dollárnál többet kell kérni.

Lehet, hogy a kormány a dollár értékét még lejjebb szállítja és bár ma hat dollár tisztességes munkabér lenne, talán áprilisban már az kevés lesz.

A bányászoknak egyelőre nem kellene foglalkozni, hogy mennyi legyen áprilisban a napszám, hanem azzal, hogy a code-ban megszabott összeget feltétlenül kérésessék meg a loaderek is, mert ma a bányászok legnagyobb része nem képes a minimális napszámot megkeresni.

Ha erre nézve határozott utatlat adnának a tisztelt vezetőknek, akkor legalább azt remélhetnék a bányászok, hogy a code-ban megszabott napszámmal nem fognak kevesebbet keresni.

UI Bányász-Sztrájk ALABAMA-BAN

A Tennessee Coal and Iron (acéltrust) Moss és McCormack bányáiból kijötték a bányászok, mert a társaság még azt a nyomorult munkabért sem adja meg, amit a levágott code előírt a számukra.

A sztrájkot a U. M. W. tisztviselői ellenézték és minden áron elbírálást akartak, de a bányászok már megtanulták, hogy ezek a panaszok biztosságok hónapokig és végig csak kiballgatásokat rendeznek, anélkül, hogy a panaszokat elintéznék és most nem hagyandók várni.

A társaság felfegyverzett és a saját zsebéből rendelnek egy csomó lapot, hogy azt Wheelwrighton terjesszék; Kish Ernő, Glen Morgan, aki az első kis ügynöke volt az újságnak; Younger János, Williamson, aki szintén az első hétélt velünk van. Ugyancsak pénz küldtek a Minerra; Sitku István, Williamson; Palkó István, Bartley; Leleck Péter, Vintondale; Novák Lajos, aki eddig valószínűleg a legtöbb előfizetőt sorozta be a Minerra; Leslie Engel, Lénárt Imre, Coalwood; Egerszegi Sándor, Balázs János, Csányi József...

NYUGTÁZÁSOK

Az alant felsorolt bányászok elhúldtek a múlt héten előfizetőket, részben a saját, részben a másik számára. Többek között új előfizetőket szerzett a Magyar Bányászlapnak. A beküldött pénzeket köszönettel nyugtázzuk.

Sóka Gyula, Bradely; Kálmán János, Crucible; László S. Wheelwright; Domokos Mózes, Prenter; Tóth Sándor, Marsteller; Horváth János, Minerga; Vitéz János, Orient; Kovács Sándor, Fremont; Róthy Ambrus Grenada; Szabó Sándor, Duquesne; Lányi József, Red Dragon; Magyar István, Filbert; Géczy Sándor, McAdoo; Nagy József, Cleveland; Varga János, Antler; Ferry István, Redsville; Pócs Antal, Detroit; Kovács József, Salem; Gajdos Péter, Hammond; Csányi József, Kent.

Az American Miner-ra a következő testvérek küldtek pénzt a múlt héten:

Pálffy Dienes, akinek a nevét minden héten meg lehet ebben a listában találni; Julius J. Mondaville; Kramchák és László testvérek, akik minden héten

LEHETETLENT NEM KERÜNK

Évek óta nem küldünk ki fizetési felszólítást a hátralékosoknak, mert jól ismertük a viszonyokat és akinek kenyérre kellett, attól az előfizetését nem kértük. Aki bírta, az beküldte.

Most kérnünk kell minden hátralékosról a pénzt, testvérek. Su-lyos terheink vannak s csak a bányászokat kérhetjük, hogy segítsenek azokat viselni.

Lehetetlent nem kérünk. Aki hátralékban van, az legyen szíves amennyit tud, azonnal beküldeni a lapjára.

A POCAHONTASI ÉS LOGANI EGYHÁZAK EGYESÍTÉSE

A Központi Magyar Egyház-megye több ízben foglalkozott a Pocahontasi és Logani egyházak helyzetével és az egyházak körére ugy határozott, hogy a két egyházat egy utazó lelkesítő körzettel alakítja, mihelyt a két egyház lelkesítő elhelyezkedését biztosítani tudja.

A McKeesporti ref. egyház megüresedett lelkesítő állását Bogár Károly pocahontasi lelkesítő szel töltötte be, így egy lelkesítő maradt a két egyházban. A Pocahontasi egyház meghívta Bertók Béla Logani lelkesítő az egyház beszolgálatára, így a két egyházi terület egy lelkesítő alá került. A megállapodás szerint Bertók Béla Pocahontason fog lakni, ahol címe: P. B. Pocahontas, Va. Telefonja: Pocahontas 1013. Vasárnap délelőtt vasárnapi iskolát és istentiszteletet tart Pocahontason, vasárnap délután három órakor pedig MINDEN VASÁRNAP a Logani First Presbyterian Church templomában. A Logan környékén élő magyar reformátusok mind ismerik a First Presbyterian Church templomát, ahova nagy ünnepek alkalmával ezelőtt is bejártak. Kérjük őket, hogy látogassák a központi templomtól minél nagyobb számban. Az őszi egyházmegyei gyűlésen mind a két egyház és a lelkesítő jelentést fog tenni az új berendezkedés előnyéről és hátrányairól és azoknak tekinthetvételével fog majd az egyházmegye véglegesen határozni.

Reméljük, hogy az új berendezkedés az egyházak javát fogja szolgálni.

Dienes Barna, e.m. elnök.

KÉT "FOURTH-JULY" BÁL LOGANBAN

Loganban két bált tartanak július negyedkén és valószínű, hogy mindkettő fényesen fog sikerülni.

A logani bálók olyan népszerűek az egész Dél West Virginiában, hogy száz mértőföldes távolságokról is sokan keresik fel azokat és magának Loganvidéknek a magyarjai is mindig egy szál megjelennek ezeken a mulatságokon.

A loganvidéki bálók kettős célt szolgálnak, mert amíg egyrészt szórakozást nyújtanak a magyaroknak, másrészt általános találkozószóra adnak alkalmat és azért keresik azokat fel annyian a vidékről.

Az egyik bált több magyar egyet közösen rendezi és azt Gyöngyösi Colonial Hall-jában

tartják délután egy órai kezdettel. Ebben a bálban Szitta és a bandája muzsikálnak, akiket rövid idő alatt annyira megszerettek Loganban.

A másik bált a Verhovay Segély Egyet 350-ik osztálya rendezi a Logan Armory nagy dísztermében, amely most már kitűnő hangszórókkal van ellátva, úgy, hogy a nagyterem minden részében egyformán hallják a zenét. Ebben a bálban a legjobb logani banda játszik és az délután két órakor veszi kezdetét.

Természetesen mindkét bálban kellőképpen gondoskodva van étellekről és hűsítő italokról és mindkét helyen magyaros vendégszerettel várják azokat, a kik Fourth July-kor jól akarnak mulatni.

MOST NEM UGATNAK

Nem is ugattak, valóssággal üvöltöttek, mikor az elnök rendeltére a család után szerzett postasztrájkosokat a repülő-járatoktól elvették és mikor a postát szállító katonai repülőket közeli egynéhány leestek.

Krokodil könnyeket sirtak minden leestett katona hullája felett és úgy viselkedtek, mint-ha a hadi repülőket nem is repülés céljaira lennének besorozva, hanem azért, hogy azokat szép üvegsekre nyeljenek mutogassuk a világnak.

Ahány csapás érte a katonai repülőket, annyszor üvöltöttek gyilkosságot a felbérlet, megfizetett újságokban és annyszor emelkedett szólásra Mr. Lindbergh, hogy vessenek vért a "felesleges" emberhalálnak.

Szerencsére az elnök és a kormány nem törődtek a vonítás-sal, a szerződéseket nem adták vissza a tolvajoknak, hanem új szerződéseket kötöttek, a régi-nek a harmadéért, amivel milliókat, sok milliót mentettek meg a kincstárnak.

Most aztán megint magánvállalatok szállítják a postát az országban.

És szinte potyogtak a repülő- és a pilóták az utolsó két hétben.

Mintha valami átok feküdt volna rájuk, az ország, sőt a világ minden részében, szinte járványszerűen zuhantak a repülő- és a pilóták emberek korai halálát okozva.

És a lapok, amelyek az eseményeket regisztráltak, egy szóval sem írták, hogy nem szabad feleslegesen "gyilkolni", hogy be kell a repülést szüntetni.

Egy betű nem sok, de annyival sem támadták sem a kormányt, sem a magánvállalatokat, hogy talán nem eléggé vigyáznak az utasokra.

Még csak vizsgálatért sem ordítottak egy-egy ilyen borzalom-nál.

Mert amíg profit jut a nagy-tökének a repülésből, a katasztrófából, a halálból, addig a repülés fejlesztése és a posta szállítása nem "felesleges gyilkosság".

De amikor a kormány merészel a kezébe venni a dolgot, mikor a milliomas csalóktól, a politikuskor barátaitól szedik el a zsiros és csalással szerzett szerződéseket, akkor "gyilkosság" a repülőket elküldeni az utjukra.

Vajon látja-e ezeket az ország lakossága?

Vajon gondolnak-e ilyesmire azok, akik hát mégis olvasnak néha újságot?

TESTVÉRI SZERETETTEL

Springfield, Ill. — Claude Gibbons hazafelé ment pénteken a munkából, mikor egy néhány sztrájkoló bányász rátámadt. Kikérdézték, hogy dolgozik-e a Peabody bányában, hogy honnan jött Illinoisba és végül alaposan elverték, úgy, hogy be kellett vinni a kórházba.

Gibson a U. M. W. tagja és Clintonból, Indiana államból vitte Springfieldre, mikor a sztrájkoló progresszív bányászokat sztrájkotörő U. M. W. munkásokkal helyettesítették a bányában.

Ugy látszik, hogy az illinoisi testvérharcban nincs kegyelem egyik részről sem, jobban gyűlölik ma egymást a bányászok, mint a munkaadókat.

Az ember szinte azt hinné, hogy a Peabody-Lewis szövetség tervszerűen rendezte a testvérhábort, mert amíg a bányászok egymás torkát harapják, addig nem jut eszükbe, hogy mindkét fél ki van zsákmányolva és a közös ellenfelet nem bántják.

— 0 —

E LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA
EGY ÉVRE\$3.00
FÉL ÉVRE\$1.50

MEGVÁLTÁS AZ ELADÓSODOTT FARMERNEK

Magyar farmerek, akik nagy adósság alatt küzdenek, tanulmányozzák a Frazier törvényt, amely megváltást hoz a számukra.

Ez a törvény lehetővé teszi azonnal minden farmernek, hogy a birtokán levő nagy terhet leszállítsa és ezentul méltányos adósságra fizessen.

A Frazier törvény megengedi minden farmernek, hogy azonnal a Conciliation Court-hoz forduljon és arra kérje a bíróságot, hogy szállítsa le a mortgage és a többi adósság összegét annyira, amennyit a jelenlegi értékek mellett nyugodtan és a tönkretűtás veszedelem nélkül el tud viselni.

Ha itt célt valami okból nem érne, ha a hitelezője nem engedné, hogy a tartozásait megfelelő és igazságos módon megállapítsák és levágják, akkor a szövetségi bírósághoz fordulhat, ahol csődeljárást kérhet a farmja ellen.

Ez esetben a bíróság becsületek küld ki, akik a farm jelenlegi eladási értékét megállapítják és a farmer a hitelezőinek csak annyit tartozik HAT ÉV alatt fizetni.

Az összegre az első évben egy százalék kamatot fizet a farmer, aztán kettőt és végül a negyedik évben a kamat felemelkedik öt százalékra, de annál nem nagyobbra.

A hat év végén kell aztán elintézni a farmernek a tartozását, de addig az ideig biztosítva van, hogy nem lökhetik ki a farmjáról.

Ha a hitelezőknek nem tesszük elfogadni azt az összeget, amit a bíróság megszab, mint a

farm jelenlegi eladási értékét, akkor ugyancsak a bíró szabja meg, hogy mi a jelenlegi "fair" bérlet a farmért.

Ez esetben a farmer benn marad a farmjában, fizeti a bérlet összegét, amit a hitelezők közt szétosztanak egyforma arányban és hat év után — megválthatja a farmját, ha akarja és ha meg tudnak egyezni. De hat éven belül ez esetben sem lehet a farmer a földjéről kitenni.

Különösen arra akarjuk a magyar farmerek figyelmét felhívni, hogy a csődeljárás nemcsak a farmon levő betáblázott adósságra vonatkozik, hanem MINDEN adósságra, vagyis ilyen módon az összes adósságokat le tudja szállítani a bíróságnál rendes csődeljárás útján.

Akin ez sem segíthet, annak a helye nincs a farmon és annak ott nem érdemes maradni.

Mert aki a farmjának a jelenlegi becsértéke után nem tud egy százalék kamatot fizetni, az nem remélheti, hogy valaha a földművelés ki fogja az adósságát, még a leszállítandó, illetve leszállított adósságát is fizetni.

Aki tehát el van adósodva, az ne igyekezzék új mortgage-ot szerezni, az még kormánypenz-ze se folyamodjék a Federal Land Bank utján, hanem egyszerűen forduljon a szövetségi bírósághoz és kérjen csődeljárást maga ellen.

Ez a törvény gondoskodik róla, hogy minden farmer sorsát rendezze és soha ilyen kedvezmény nem volt és nem valószínű, hogy valaha még lesz ebben vagy más országban.

Most már kenyérre megy a dolog

Sokszor ismétljük és nem győzzük eléggé ismételni, hogy minden ember aki itt akar és itt fog élni, legyen polgára ennek az országnak.

Tudjuk, hogy a polgárpapír kivétele költséges, tudjuk azt is, hogy az sok esetben nagyon nehezen megy és sok utánjárást igényel, de meg van rá az okunk, hogy mindezek dacára a polgárpapír feltétlen kivételét sürge-sük.

Most már kétségtelen, hogy a jövő évben törvények fognak gondoskodni minden munkátlan ember segítségéről és minden nincstelen agy nyugdíjáról.

De bizonyos, hogy megszorítások lesznek a dologban.

Bizonyos, hogy az amerikai polgárok részesülnek előnyben, sőt nem lehetetlen az sem, hogy az idegenek eleinte ki lesznek zárva ezekből a törvényekből. Végre minden ország elsősorban a saját polgárait segíti.

Ne vitassuk most ezeknek a kivételeknek a jogosságát és a jogtalanságát, a méltányosságát és az igazságát.

Ezek olyan dolgok, amik feltétlenül hiába vitatkoznak egyelőre. A törvény jön és az amerikai polgár részesül majd előnyben. Legyen hát rajta mindenki, hogy ne maradjon ki ezen törvények áldásaiból, hogy hozza rendbe a saját szénáját.

És még egyszer arra hívjuk fel minden magyar telep, minden magyar kolónia figyelmét, hogy segítse az idegeneket, segítse a magyarokat hozzájutni a polgárpapirhoz.

Egyesületek, amelyek jótékonytárgyakat gyűjtenek, nem tehetnek most nagyobb jót, mint-ha hozzásegítik a magyarokat a polgárhoz.

Ha utánjárást igényel a dolog, végezzék el a munkát a járátlan magyar testvérek helyett, ha egy-egy magyarnak talán pénze nem lenne a polgárpapirra, ak-

kor pénzzel is segítsék őket, hogy azt megszerezhessék maguknak.

Akiknek nincs pénzük a polgárosságra, azok vannak, azok lesznek arra a legjobban rászorulva, siesünk hát, hogy ezeket a szegény testvéreket segítsük.

Eddig is voltak előnyei, mindannyian tudjuk, hogy milyen előnyei, ha valaki megszerezte a polgárpapírt a hazában.

Ezek után már nemcsak előnyökről, kedvezményekről és kényelemről kell beszélnünk. Ezek után a polgárpapír fogja nagyon sok esetben eldönteni, hogy egy-egy magyarnak kenyér vagy koldusbot lesz-e öreg napjaira az osztályrésze.

Gondolkozzanak ezen és cselekedjenek sürögösen mindazok, akik még nem polgárai ennek az országnak.

GYŐZTES Bányászok

Big Valley, Mo. A Big Valley Coal Company, valamint a vidék kisebb társaságai rendeletet kaptak a szénbiztonságtól, hogy ismerjék el a U. M. W. jogát a bányászok képviselőit és fizessék az áprilisban megállapított code-napszámot.

Ezzel szemben ebben a kerületben két hete Johnson az áprilisi munkabérek körülbelül öt százalékkal levágta.

LEGYEN SZÍVES MEGNÉZNI

Mindenkinek ismerni kell a saját ügyeit, hogy azokat rendben tarthassa.

Akinek egy újság jár, annak tudni kell, hogy mikor jár le az előfizetése, mikor kell azt megújítani.

Szápen kérünk mindenkit, hogy legyen szíves a lejáratát meg- nézni és aki hátralékban van, az igyekezzék lehetőleg most fizetni.

KÉPVISELŐINK

WEST VIRGINIA

Dzsupsin Mihály, Masontown, W. Va.
Dobos István, Kimball, W. Va.
Domokos Mózes, Prenter, W. Va.
Kiss Antal, Clarksburg, Dawmont, Wendel, Meadow-Brook, W. Va.
Kish András, Brady, Booth, Everettsville, Rivesville, Lowesville, National, W. Va.

Kocsi György, Chattaroy, W. Va.
Kreiszler István, Morgantown és vidéke.

Lányi József, Red Dragon, W. Va.
Lázár László, Elbert, Filbert, Gary, Thorpe, W. Va.
Magyar András, Skelton, W. Va.
Margóczy Imre, Lundale, W. Va.
Mojzer János, McMeen, W. Va.
Opoczki György, Lobata, W. Va.
Pányi Antal, Rosemont, W. Va.
Paul István, Jenkins Jones, W. Va.
Pongrácz József, Nellis, W. Va.
Révész István, Galloway, W. Va.
Sitku István, Williamson, W. Va.
Tóth Ignác, Widen, W. Va.
Veszprémi Sándor és Dániel, Logan megye egész területére.

PENNSYLVANIA

Julius Bakos, La Belle, Pa.
Barczai János, Lemont Furnace, Pa.
Blizman Béla, Springdale, Cheswick, Pa.
Bódis Géza, Yatesboro, Pa.
Bozsnayk József, Rossiter, Pa.
Csányi József, Kent, Clune, Pa.
Csatary Ferenc, Bainford, Pa.
Csordás István Heilwood, Pa.
Darnay József, Fredericktown, Pa.
Eperjessy István, Johnstown, Pa.
Fejes István, Brownsville, Pa.
Géczy Sándor, McAdoo, Pa.
Fekete József, Kingston, Pa.
Gara Béla, Uniontown, Pa.
Gyürke Mihály, Nanty Glo és Nettleton, Pa.

Iff. Hadar Béni, McKeesport, Pa.
Hajdu János, Priedale, Pa.
Jánosi Mihály, Richesville, Pa.
Király György, Russellton, Pa.
Lukács János, Gallitzin, Pa.
Mészár Sándor, New-Salem, Pa.
Mikus István, Greensboro, Pa.
Molnár András, Van Meter, Pa.
Nagy József, Marsteller, Pa.
Orosz Kálmán, Kulpout, Mt. Carmel, Pa.
Shamokin, Keiser, Pa.
Sebestyén Vince, Lucerne Mines, Pa.
Sipos Gyula, Homer City, Pa.
Sütő János, Windber, Pa.
Szabó János, Farrell, Sharpsville, Pa.
Sharon, Mercer, W. Middlesex, Pa.
Szizyártó Imre, Stoyestown, Pa.
Takács János, Vintondale, Pa.
Varga István, Latrobe, Pa.
Toczky Mihály, Scadp Leval, Pa.

OHIO

Érsek József, Ramsey, O.
Bolyki János, Toledo, O.
Péterfy Lajos, Columbus, O.
Pásztor János, Tiltonsville és vidéke.
Kovács János, St. Clairsville, O.
Kovács Ferenc, Murray City, O.
Molnár József, Glouster, O.
Rezes János, Corning, O.
Széchy Elek, Hunstburg, Ohio és vidéke.
Rimár András, Warren, O.
Tótván Pál, Maynard, O.

ILLINOIS

Árvai András, Zeigler, Ill.
Fűrjes Agoston, Orient, Ill.
Gáll Lajos, Harrisburg, Ill.
Németh Ferenc, Springfield, Ill.
Ontko István, Edwardsville, Ill.
Roncez Péter, Divernon, Ill.
Soltesz Pál, Buckner, Ill.
Tóbiás János, Valier, Ill.

NEW YORK

Mihályi Zoltán, Glenfield, N. Y.

KENTUCKY

Kabai János, Majestic, Ky.
Tárkányi Gábor, Beauty, Ky.
Kish Dénes, Lynch, Ky.

NEW JERSEY

Paul András, Carteret, N. J.
Ozsupán Mihály, 94 Bulaski Ave, Carteret, N. J.

INDIANA

Nagy Lajos, Gary és Hammond, Ind.
Simon Sándor, Bloknell, Ind.
Tótor Miklós, So. Bend, Ind.

VIRGINIA

Ilj. Dobos András, Pocahontas, Va.

MICHIGAN

Trímai József, Detroit, Mich.

KIS HIRDETESEK

27 szobás jól menő hotel, jó bányavárosban, öreg kor miatt eladó. A hotel szép nagy táncteremmel van ellátva s fiatalabb családok számára való. A bányászok vagy pipába való. A vételárba eseti- egy kifizetett farmot is bevenni. Érdeklődők írjanak erre a címre: John Gyöngyösi, Box 1214, Logan, West Virginia. (8-21)

LEVELES DOHÁNY

10 font 3 éves, gyöngye érett cigarettá burly dohány \$1.65. Tíz font erős, bagózára vagy pipába való \$1.50. Pipa és papír ingyenes ráadás. Utánvételt küldjük. Akkor fizeti a postán, mikor megkapja.

HICKORY RIDGE FARMS
Dept. M-2. Fulton, Ky.